

Utjecaj poreznog sustava i porezne reforme na poslovanje poduzeća

Sakač, Veronika

Master's thesis / Diplomski rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:846207>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-22**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
„Dr. Mijo Mirković“

VERONIKA SAKAČ

**UTJECAJ POREZNOG SUSTAVA I POREZNE
REFORME NA POSLOVANJE PODUZEĆA**

Diplomski rad

Pula, 2018.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

VERONIKA SAKAČ

**UTJECAJ POREZNOG SUSTAVA I POREZNE
REFORME NA POSLOVANJE PODUZEĆA**

Diplomski rad

JMBAG: 0303047156, redoviti student

Studijski smjer: Financijski management

Predmet: Porezno računovodstvo

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentorica: izv.prof.dr.sc. Ksenija Černe

Pula, rujan 2018.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani _____, kandidat za magistra ekonomije/poslovne ekonomije ovime izjavljujem da je ovaj Diplomski rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, _____ dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj diplomski rad pod nazivom _____ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. OBILJEŽJA POREZNOG SUSTAVA.....	3
2.1. Porezni sustav i nastanak poreznog sustava	3
2.2. Državni porezi.....	6
2.3. Županijski porezi	14
2.4. Gradski ili općinski porezi	14
2.5. Zajednički porezi	16
2.6. Porezi na dobitke od igara na sreću i naknade na privređivanje igara na sreću	17
3. OPOREZIVANJE POSLOVNOG SUBJEKTA U REPUBLICI HRVATSKOJ	19
3.1. Oporezivanje dohotka i poslovanje poslovnog subjekta.....	19
3.2. Oporezivanje dobiti poslovnog subjekta.....	22
3.3. Porez na promet i njihov utjecaj na poslovni subjekt	24
4. OPOREZIVANJE POSLOVNOG SUBJEKTA U DRUGIM ZEMLJAMA	28
4.1. Oporezivanje poslovnog subjekta u Velikoj Britaniji	28
4.2. Oporezivanje poslovnog subjekta u Republici Njemačkoj.....	30
5. OPTEREĆENJE OPOREZIVANJA NA MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO	32
5.1. Obilježja malog i srednjeg poduzetništva.....	32
5.2. Porezno opterećenje poreza na dohodak i poreza na dobit.....	34
6. POREZNA REFORMA REPUBLIKE HRVATSKE	39
6.1. Porezna reforma – obilježja.....	39
6.2. Porezna reforma poreza na dobit.....	42
6.3. Porezna reforma poreza na dohodak	43
6.4. Porezna reforma doprinosa.....	46
6.5. Porezna reforma poreza na dodanu vrijednost.....	47
6.6. Porezna reforma poreza na promet nekretnina	49

6.7. Porezna reforma na trošarine	49
6.8. Porezna reforma za lokalne poreze	50
7. UTJECAJ POREZNOG SUSTAVA I POREZNE REFORME NA PRIMJERU POSLOVNOG SUBJEKTA	51
7.1. Općenito o poslovnom subjektu – „Sakač- slobodna trgovina d.o.o.“	51
7.2. Utjecaj porezne reforme na poslovanje „Sakač slobodna trgovina d.o.o.“	52
8. ZAKLJUČAK	60
LITERATURA	63

1. UVOD

Fiskalni sustav i sama fiskalna politika jedni su od vrlo bitnih čimbenika koji utječu na uspješno funkcioniranje društvenog sustava. Pod društvenim sustavom smatra se upravljanje javnim potrebama, samim porezima, doprinosima i ostalim obvezama koje proizlaze iz tih odnosa, a osiguravaju se naplatom od fiskalnih obveznika. U svakoj državi definiran je porezni sustav koji se razlikuje od države do države, odnosno možemo reći da ni jedan porezni sustav nije jednak, već se definira na temelju karakteristike određene države. Porezni sustav jest institucionalni okvir koji se sastoji od različitih oblika poreza u određenoj državi.

U Republici Hrvatskoj porezni sustav se sastoji od državnih poreza, županijskih poreza, gradskih ili općinskih poreza, zajedničkih poreza, poreze na dobitke od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću, te naknada za pružanje usluga u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama.¹ Kao što je spomenuto porezni sustav je vrlo bitan čimbenik za uspješno funkcioniranje društvenog sustava, te kao takav utječe na samo poslovanje poslovnih subjekata.

U Republici Hrvatskoj u većem broju registrirana su mala i srednja poduzeća, te je za poslovanje navedenih poslovnih subjekata vrlo bitan porezni sustav, odnosno hoće li poslovne subjekte porezni sustav dodatno teretiti ili će poticati njihov razvoj. Tako će se u sklopu rada obraditi cjelina koja se odnosi na oporezivanje poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj, te će se također za usporedbu obraditi i oporezivanje poslovnih subjekata u Republici Njemačkoj i Republici Engleskoj. Za porezni sustav bitno je također spomenuti i poreznu reformu. Porezna reforma predstavlja način „transformacije“ postojećeg poreznog sustava države u učinkovitiji sustav koji je potreban u gospodarstvu².

Svrha ovog diplomskog rada jest utvrditi utjecaj poreznog sustava i porezne reforme na poslovanje poslovnog subjekta. Metode znanstvenog istraživanja korištene u radu jesu: induktivno-deduktivna metoda, metoda analize i sinteze, metoda dokazivanja, te metoda komparacije. Induktivno - deduktivna metoda uključuje način zaključivanja iz općih postavki do konkretnih pojedinačnih zaključaka te zaključivanje o općim

¹ Z. Jančiev, J. Supić, D. Živković, *Hrvatski porezni sustav*, Zagreb, Institut za javne financije, 2010., str.3.

² G. Santini, *Porezna reforma i hrvatska kriza*, Zagreb, RIFIN d.o.o., 2009., str. 12.

sudovima temeljem pojedinačnih ili posebnih činjenica. Metoda analize i sinteze uključuje raščlanjivanje složenih pojmova, sudova i zaključaka na jednostavnije sastavne dijelove, te izučavanje svakog dijela za sebe, ali i u odnosu na druge dijelove. Ova metoda predstavlja postupak znanstvenog istraživanja putem spajanja dijelova ili elemenata u cjelinu, odnosno sastavljanja jednostavnih misaonih elemenata u složene, a složenih u još složenije. Metoda dokazivanja uključuje istinitost pojedinih stavova na temelju znanstvenih činjenica ili na temelju ranije utvrđenih istinitih stavova. Metoda komparacije predstavlja postupak kojim se uočava i uspoređuje sličnost i zajednička obilježja dvaju ili više događaja, pojava ili objekata.

2. OBILJEŽJA POREZNOG SUSTAVA

Porezni sustav jest skup poreznih oblika koji se kao takav upotrebljava u nekoj zemlji. Porezni sustav odnosno broj poreznih oblika se razlikuje od zemlje do zemlje obzirom na karakteristike države. Na porezni sustav također i utječe način na koji se država u povijesti razvijala, odnosno sama njezina povijest. Na cjelokupno gospodarstvo utječe porezni sustav, te se gospodarstvo kroz porezni sustav tako može poticati, a isto tako se može i „kočiti“ u njegovom razvoju. U ovoj cjelini obraditi će se porezni sustav Republike Hrvatske, odnosno navesti će se porezni oblici poreznog sustava i definirati na koji način porezni sustav djeluje u gospodarstvu.

2.1. Porezni sustav i nastanak poreznog sustava

Najvažniji i dakako najizdašniji prihodi koje država ubire jesu porezi. Porezi su jedan oblik prisilnog davanja koji nameće sama država koji nije namjenski i isto tako nema izravnu protučinidbu.³ Kao faktore koji utječu na formiranje poreznog sustava određene države možemo navesti: veličina teritorija, broj stanovnika, demografska struktura, ustavno uređenje, povijesni razlozi, nezaposlenost i zaduženje države.

Porezni sustav Republike Hrvatske bio je pod utjecajem promjena u socioekonomskom i političkom životu prilikom raspada Jugoslavije. Kako je navedeno da jedan od faktora koji utječe na porezni sustav jest i povijesni razlog, tako je na Republiku Hrvatsku odnosno na njezin porezni sustav utjecao rat. Iz navedenog razloga događa se i kasnija porezna reforma poreznog sustava.

Reforma fiskalnog sustava tako je krenula početkom 1992. godine. Porezni sustav doživio je transformaciju, odnosno okarakteriziran je kroz prilagodbe ali i dalje kroz naslijeđeni porezni sustav koji je vršio transformaciju iz društvenog u privatno vlasništvo. Odlučeno je da se izgradi novi porezni sustav koji će se temeljiti na iskustvima i načelima zapadnih zemalja koji imaju razvijeno tržište i demokraciju.⁴ Rezultat takve odluke jest mišljenje Ministarstva financija Republike Hrvatske, koje je smatralo da je popravljavanje i prilagođavanje naslijeđenih zakona o oporezivanju neprimjereno.

³ P. Jurković, *Javne financije*, Zagreb, Masmedia, 2002.

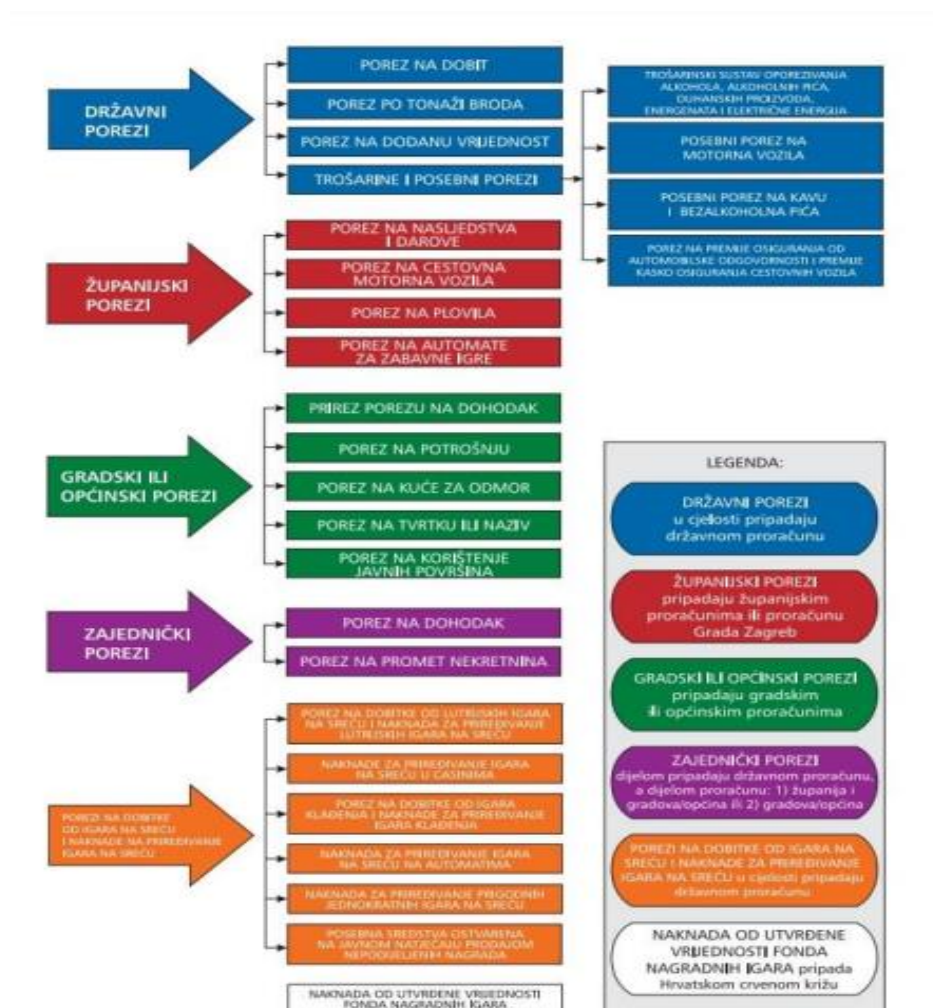
⁴ Loc.cit.

Kako bi se izradio porezni sustav angažirali su se stručnjaci iz Republike Njemačke. Reforma se provodila u dvije faze, gdje je u prvoj fazi definiran način oporezivanja fizičkih i pravnih subjekata, reorganizirana porezna administracija, dok su se u drugoj fazi definirali posredni porezi, te uvođenje poreza na dodanu vrijednost.

Danas je porezni sustav Republike Hrvatske usklađen sa smjernicama Europske unije te je malo sličan sa poreznim sustavima ostalih zemalja članica. Ono što je važno spomenuti da je Republika Hrvatska sklopila ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Porezni sustav Republike Hrvatske prikazati će se slikom 1.

Slika 1. Prikaz hrvatskog poreznog sustava

Izvor: Z. Jančiev, J. Supić, D. Živković, *Hrvatski porezni sustav*, Zagreb, Institut za javne financije, 2010., str.4.

Slika 1. prikazuje porezni sustav Republike Hrvatske. Porezni sustav Republike Hrvatske tako se sastoji od državnih poreza, županijskih poreza, gradskih ili općinskih poreza, zajedničkih poreza, poreza na dobitke od igara na sreću i naknade za priređivanje igara na sreću, te naknada za pružanje usluga u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama.⁵ Navedeni porezi i sama njihova podjela objasniti će se u daljnjem tekstu.

Karakteristike koje porezni sustav mora imati, a koje ima sam porezni sustav Republike Hrvatske su sljedeće:⁶

- **Harmonizacija poreza** – harmonizacija poreznog sustava odnosi se na usklađivanje poreznog sustava i samih mjera porezne politike. Kako bi sustavi uspješno funkcionirali potrebno je uskladiti, odnosno harmonizirati porezni sustav.
- **Neutralni porezi** – Neutralni porez se odnosi na što manji utjecaj države na ponašanje svojih poreznih obveznika. Uloga poreza bi se trebala odnositi samo na ostvarenje fiskalnih ciljeva, odnosno da se rizik poslovnih odluka propusti poslovnim subjektima.
- **Smanjenje poreznog opterećenja** – članice EU moraju ispunjavati uvjete koje se odnose na njihovo članstvo u EU. Neki od uvjeta jesu štedljivost države, rasterećenje gospodarstva, manja inflacija, te ograničavanje zadataka.
- **Jednostavnost u oporezivanju** – kod poreza je bitno da on bude što jednostavniji kako bi ga i sami porezni obveznici u potpunosti razumjeli. Također se iz poreznog sustava treba ukloniti „bagatelni porez“.
- **Oporezivanje potrošnje u odnosu prema oporezivanju dohotka** – ukazuje se na to da je oporezivanje potrošnje pravednije nego što je oporezivanje dohotka iz razloga što bi se dohodak svakako potrošio. Kada se oporezuje potrošnja istovremeno se potiče i sama štednja, pri čemu štednja pozitivno utječe na gospodarski napredak države.

⁵ Z. Jančiev, J. Supić, D. Živković, op.cit., str. 4.

⁶ B. Jelčić, Javne financije, RRIF, Zagreb, 2010., str. 41.

2.2. Državni porezi

Državni porezi kao prva podjela unutar poreznog sustava sastoje se od:⁷

- Poreza na dobit
- Poreza na dodanu vrijednost
- Trošarina i posebnih poreza

Trošarine i posebni porezi imaju svoju podjelu te se tako dijele na :⁸

- Trošarinski sustav oporezivanja alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata i električne energije
- Posebni porezi na motorna vozila
- Poseban porez na bezalkoholna pića i poseban porez na kavu
- Porez na premiju premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila

POREZ NA DOBIT

Prvi od državnih poreza jest porez na dobit. Porez na dobit jest porez što ga poslovni subjekti plaćaju na ostvarenu dobit, tj. na razliku prihoda i rashoda.⁹ *Poreznu osnovicu* čini iskazana dobit u obračunskom razdoblju. Prema hrvatskom Zakonu o porezu na dobit¹⁰, porezna je osnovica dobit, tj. razlika prihoda i rashoda poduzeća propisanih zakonom. Za tuzemnoga poreznog obveznika to je ukupna dobit ostvarena u Hrvatskoj i u inozemstvu, a za inozemnog poduzetnika dobit ostvarena u Hrvatskoj.¹¹

Porezni obveznik poreza na dobit:¹²

- Trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno

⁷ Loc.cit.

⁸ Loc.cit.

⁹ M. Kesner Škreb, *Financijska teorija i praksa*, 2004. str. 501., dostupno na: <http://www.ijf.hr/pojmovnik/dobit.htm> (pristupljeno 30.06.2018.)

¹⁰ Zakon o porezu na dobit, NN 127/00 i 163/03

¹¹ Loc.cit.

¹² Z. Jančiev, J. Supić, D. Živković, op.cit., str. 5.

- Tuzemna poslovna jedinica poslovnog subjekta nerezidenta
- Fizička osoba koja ostvaruje dohodak od obrta
- Fizička osoba koja ostvaruje dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka ukoliko izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak
- Tijela državne uprave, tijela područne samouprave, tijela lokalne samouprave, HNB itd.
- Poslovni subjekt koji nije spomenut ranije, a koji nije obveznik poreza na dohodak i čija se dobit ne oporezuje drugdje.

Što se tiče fizičke osobe koja ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, porezni je obveznik poreza na dohodak ukoliko je u prethodnom razdoblju ostvarila primitka veći od 2.000.000,00 kuna, ukoliko je u prethodnom razdoblju ostvarila dohodak veći od 400.000,00 kuna, ukoliko ima dugotrajnu imovinu veću od 2.000.000,00 kuna, te ako je u prethodnom razdoblju zaposlila 15 ili više radnika.¹³

Porez na dobit plaća se po stopi od 12% ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 3.000.000,00 kuna, ili po stopi od 18% ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 3.000.000,01 kuna.¹⁴

POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

Drugi državni porez jest porez na dodanu vrijednost. Porez na dodanu vrijednost predstavlja svefazni porez na promet koji se obračunava u svakoj fazi proizvodno-prodajnog ciklusa, ali samo na iznos dodane vrijednosti koja se oblikovala u toj fazi, a ne na cjelokupnu vrijednost proizvodnje.¹⁵

Porezni obveznik poreza na dodanu vrijednost odnosno PDV:¹⁶

- Poslovni subjekt pravna ili fizička osoba koja isporučuje dobra ili usluge
- Uvoznik dobara u tuzemstvo, uključujući i prijam i druge oblike uvoza

¹³ Loc.cit.

¹⁴ Loc.cit.

¹⁵ M. Kesner Škreb, op.cit., str. 655.

¹⁶ Z. Jančiev, J. Supić, D. Živković, op.cit., str. 28.

- Poslovni subjekt koji na području RH nema sjedište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga
- Izdavatelj računa ako na računu za isporučena dobra i obavljene usluge odvojeno iskaže PDV
- Domaći poslovni subjekt kojem uslugu obavi poslovni subjekt sa sjedištem u inozemstvu
- Tijela državne vlasti, tijela državne i lokalne samouprave, političke stranke, sindikati itd.

Obzirom na prethodno navedeno, PDV se plaća na sljedeće navedeno:¹⁷

1. Isporuke svih vrsta dobara i sve obavljene usluge u tuzemstvu uz naknadu što ih poslovni subjekt izvrši
2. Isporuke svih vrsta dobara i sve usluge što se obavljaju na osnovi zakonskih odredbi ili odluka državnih tijela
3. Uvoz dobara u tuzemstvo, pri čemu se pak pod uvozom smatra i unos i prijam.

Porezne stope poreza na dodanu vrijednost jesu 25%, ili 13% ili 5%. PDV se plaća po stopi od 5% na sve vrste mlijeka, sve vrste kruha, knjige za sve vrste obrazovanja, lijekove određene u skladu sa Odlukom o utvrđivanju liste lijekova, kino ulaznice, novine, znanstvene časopise. PDV se plaća po stopi od 13% na usluge smještaja, novine i časopise koje imaju statut medija, jestiva ulja i masti, dječje sjedalice, dječju hranu, isporuke vode, ulaznice za koncerte, isporuku električne energije, urne i ljesove, sadnice i sjemena, gnojiva i pesticide, te hranu za životinje koja nije za kućne ljubimce.¹⁸

¹⁷ Loc.cit.

¹⁸ Loc.cit.

TROŠARINE I POSEBNI POREZI

Posljednji oblik državnih poreza jesu trošarine i posebni porezi. Porezni obveznici trošarine jesu:¹⁹

- Ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta
- Uvoznik trošarinskih proizvoda
- Proizvođač trošarinskih proizvoda izvan sustava odgode
- Kupac oduzetih trošarinskih proizvoda
- Kupac trošarinskih proizvoda u trenutku spajanja poslovnih subjekata
- Novonastali subjekt u postupku spajanja poslovnih subjekata
- Kupac trošarinskih proizvoda u trenutku stečaja
- Vjerovnik kojemu su trošarinski proizvodi otpremljeni u trenutku stečaja
- Osoba koja nezakonito postupa sa trošarinskim proizvodima
- Osoba koja je jamac naveden na instrumentu osiguranja plaćanja trošarine
- Oslobođeni korisnik proizvoda kada otprema ili koristi trošarinske proizvode u svrhu kada nije dobio odobrenje.

Posebni porezi i trošarine sastoje se od:

1. poreza na motorna vozila,
2. poreza na kavu i bezalkoholna pića,
3. poreza na premije od osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kaska osiguranja cestovnih vozila,
4. trošarinskog sustava oporezivanja alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata, te električne energije.²⁰

¹⁹ Loc.cit.

²⁰ Ministarstvo financija – porezna uprava, *posebni porezi i trošarine*, preuzeto sa https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/Posebni-porezi-i-trosarine.aspx (pristupljeno 30.06.2018.)

(1) Predmet oporezivanja kod poreza na motorna vozila jesu motorna vozila na koja se nije obračunao i platio poseban porez u Republici Hrvatskoj, te motorna vozila koje se pokreću na električni pogon, čije je proizvodnja automobila 30 godina i više, te vozila koja spadaju u kategoriju staromodnih vozila. Tako se oporezuju osobni automobili i motorna vozila za prijevoz osoba, motocikli, bicikli, „pick-up“ vozila s dvostrukom kabinom, „ATV“ vozila, te druga motorna vozila koja nisu spomenuta.

Porez na cestovna motorna vozila jednom godišnje plaća vlasnik odnosno korisnik vozila u trenutku registracije odnosno ovjere produženja važenja prometne dozvole prema snazi motora iskazanoj u kW i godinama starosti vozila.²¹ Plaćanje poreza na cestovna motorna vozila prikazati ćemo Slikom 2.

Slika 2. Porez na cestovna motorna vozila

Snaga motora		Svota poreza (u kunama)		
preko kW	do kW	Osobni automobil do 2 godine starosti	Osobni automobil od 2 do 5 godina starosti	Osobni automobil od 5 do 10 godina starosti
	55	300,00	250,00	200,00
55	70	400,00	350,00	250,00
70	100	600,00	500,00	400,00
100	130	900,00	700,00	600,00
130		1.500,00	1.200,00	1.000,00

Izvor: Ministarstvo financija – porezna uprava, *Vlasnik registriranog osobnog automobila*, preuzeto sa <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Motorna%20vozila/Vlasnik.aspx> (pristupljeno 30.06.2018.)

Na Slici 2. prikazani je porez za cestovna motorna vozila. Ukoliko osobni automobil ima preko 70 KW, te je osobni automobil star preko 2 godine starosti porezni obveznik porez na cestovna motorna vozila morati će platiti 500,00 kuna prema gore navedenim podacima.

Ukoliko se pak radi o vlasniku motocikla, tada se porez na cestovna motorna vozila plaća u trenutku registracije prema snazi motora iskazanoj u kW i godinama starosti vozila.²² Slika 3. prikazuje porez za motocikle.

²¹ Ministarstvo financija – porezna uprava, *cestovna motorna vozila*, preuzeto sa <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Motorna%20vozila/Vlasnik.aspx> (pristupljeno 30.06.2018.)

²² Izvor: Ministarstvo financija – porezna uprava, *Vlasnik motocikla ili četverocikla*, preuzeto sa <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/VlasnikMotocikla.aspx> (pristupljeno 30.06.2018.)

Slika 3. Porez za motocikle

Snaga motora (kW)		Svota poreza (u kunama)		
preko kW	do kW	motocikl do 2 godine starosti	motocikl od 2 do 5 godina starosti	motocikl od 5 do 10 godina starosti
	20	100,00	80,00	50,00
20	50	200,00	150,00	100,00
50	80	500,00	400,00	300,00
80		1.200,00	1.000,00	800,00

Izvor: Ministarstvo financija – porezna uprava, *Vlasnik motocikla ili četverocikla*, preuzeto sa <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/VlasnikMotocikla.aspx> (pristupljeno 30.06.2018.)

Slika 3. prikazuje porez za motocikle, te ukoliko je motocikl snage motora preko 50KW star 3 godine, porezni obveznik dužan je platiti porez za motocikle u iznosu od 400,00 kuna.

Slika 4. Porez za lake četverocikle i četverocikle

Snaga motora (kW)		Svota poreza (u kunama)		
preko kw	do kw	četverocikl do 2 godine starosti	četverocikl od 2 do 5 godina starosti	četverocikl od 5 do 10 godina starosti
	4	50,00	40,00	30,00
4	10	80,00	60,00	50,00
10	15	120,00	100,00	80,00
15		140,00	120,00	100,00

Izvor: Ministarstvo financija – porezna uprava, *Vlasnik motocikla ili četverocikla*, preuzeto sa <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/VlasnikMotocikla.aspx> (pristupljeno 30.06.2018.)

Slika 4. prikazuje porez za lake četverocikle i četverocikle. Ukoliko je četverocikl snage motora preko 10 KW, te starosti do 2 godine, porezni obveznik je dužan platiti porez za četverocikle u iznosu od 120,00 kuna.

Ukoliko se pak radi o plovilu, tada je vlasnik plovila obveznik poreza na plovila koji se plaća godišnje na plovilo prema dužini iskazanoj u metrima, snazi motora iskazanoj u

kW, te činjenici ima li to plovilo kabinu ili je bez kabine.²³ Tako je i definirano plaćanje poreza za plovilo bez kabine koje se prikazuje slikom 5.

Slika 5. Plovilo bez kabine

Dužina plovila (u metrima)		Svota poreza (u kunama)		
		Snaga motora (kW)		
preko	do	do 30	preko 30 do 100	preko 100
5	7		200,00	400,00
7	10	100,00	300,00	500,00
10		200,00	450,00	600,00

Izvor: Ministarstvo financija – porezna uprava, *Vlasnik plovila*, preuzeto sa <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/VlasnikPlovila.aspx> (pristupljeno 30.06.2018.)

Za plovilo bez kabine čija je dužina 6m, te snaga motora 50kw porezni obveznik je dužan uplatiti porez za plovilo bez kabine u iznosu od 300,00 kuna.

Slika 6. Plovilo s kabinom na motorni pogon

Dužina plovila (u metrima)		Svota poreza (u kunama)			
		Snaga motora (kW)			
preko	do	do 30	preko 30 do 100	preko 100 do 500	preko 500
5	7	-	200,00	300,00	-
7	10	200,00	400,00	500,00	2.500,00
10	12	300,00	500,00	1.000,00	3.500,00
12		400,00	1.000,00	3.000,00	5.000,00

Izvor: Ministarstvo financija – porezna uprava, *Vlasnik plovila*, preuzeto sa <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/VlasnikPlovila.aspx> (pristupljeno 30.06.2018.)

Za plovilo s kabinom na motorni pogon čija je dužina 7m, snage motora 30kw porezni obveznik je dužan uplatiti porez za plovilo s kabinom na motorni pogon u iznosu od 400,00 kuna.

²³ Ministarstvo financija – porezna uprava, *Vlasnik plovila*, preuzeto sa <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/VlasnikPlovila.aspx> (pristupljeno 30.06.2018.)

Slika 7. Plovilo s kabinom i pogonom na jedra

Dužina plovila (u metrima)		Svota poreza (u kunama)			
		Snaga motora (kW)			
preko	do	do 10	preko 10 do 25	preko 25 do 50	preko 50
5	7	-	300,00	400,00	500,00
7	10	200,00	600,00	1.000,00	2.000,00
10	12	300,00	800,00	2.000,00	3.000,00
12		400,00	1.500,00	3.000,00	4.000,00

Izvor: Ministarstvo financija – porezna uprava, *Vlasnik plovila*, preuzeto sa <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/VlasnikPlovila.aspx> (pristupljeno 30.06.2018.)

Plovilo s kabinom i pogonom na jedra dužine 8, te snage motora 11kw porezni obveznik je dužan uplatiti porez za plovilo s kabinom i pogonom na jedra u iznosu od 800,00 kuna.

(2) Predmet oporezivanja kod poreza na kavu i bezalkoholna pića su proizvodi kao pržena kava, ekstrakti od kave, pripravci na osnovi ekstrakta, nadomjesci kave što sadrže kavu, napitci i bezalkoholna pića što sadrže kavu, ekstrakte, vode, ostala pića s udjelom alkohola ne većim od 1,2%, sirupi, koncentрати, prašci.²⁴

Posebni porez se plaća za prženu kavu u iznosu od 6,00 kuna/kg, za ekstrakte, esencije i koncentrate od kave u iznosu od 20,00 kuna/kg.²⁵ Posebni porez se plaća za prženu kavu sadržanu u gotovom proizvodu u iznosu od 6,00 kuna/kg, te za ekstrakte, esencije i koncentrate od kave sadržane u gotovom proizvodu u iznosu od 20,00 kuna/kg²⁶. Posebni porez se plaća za bezalkoholna pića u iznosu od 40,00 kuna/hektolitar te 240,00 kuna/hektolitar.²⁷

(3) Kod posebnog poreza na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila porezni obveznik jest društvo za osiguranje koje sklapa ugovore i naplaćuje premije osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja. Stopa poreza iznosi 15% od ugovorene premije osiguranja od

²⁴ Zakon o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića, NN 72/13, čl. 4.

²⁵ Zakon o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića, NN 72/13, čl. 7.

²⁶ Loc.cit.

²⁷ Loc.cit.

automobilske odgovornosti te 10% od ugovorene premije kasko osiguranja cestovnih vozila.²⁸

2.3. Županijski porezi

Županijski porezi se dijele na:²⁹

1. porez na nasljedstva i darove
2. porez na cestovna motorna vozila
3. porez na automate za zabavne igre

Porezni obveznik poreza na nasljedstva i darove jer pravna i fizička osoba u RH koja naslijedi ili primi na dar ili stekne po drugoj osnovi bez naknade imovinu na koju se plaća porez na nasljedstva i darove.³⁰ Porez na nasljedstva i darove plaća se na gotov novac, vrijednosnice te na pokretninu. Porez na nasljedstva i darove plaća se po stopi od 4%. Ako se nasljeđivanjem ili darovanjem stekne nekretnina, onda se ona oporezuje porezom na promet nekretnina.

Porez na cestovna motorna vozila plaća se na osobni automobil i motocikl. Iznos poreza se utvrđuje na temelju snage motora u kw te godini starosti. Detaljniji opis plaćanja poreza na cestovna motorna vozila je definiran u prethodnom tekstu pod trošarine i posebni porezi.

Porez na automate za zabavne igre se plaća na automate koji se stavljaju u upotrebu u zabavnim klubovima, ugostiteljskim objektima, javnim objektima i drugim javnim prostorima.³¹ Porezni obveznik poreza za zabavne igre jest pravna i fizička osoba koja automate za zabavne igre stavlja u upotrebu. Porezna stopa iznosi 100,00 kuna po automatu, a oslobođenje plaćanja poreza na automate za zabavne igre odnose se na biljare koji imaju naznačenu markicu Hrvatskog biljarskog saveza.³²

2.4. Gradski ili općinski porezi

²⁸ Zakon o porezu na premije osiguranja i kaska, NN 16/03, 1/17

²⁹ Z. Jančiev, J. Supić, D. Živković, op.cit., str. 99.

³⁰ Loc.cit.

³¹ Loc.cit.

³² Loc.cit.

Gradski ili općinski porezi dijele se na:³³

1. prirez porezu na dohodak
2. porez na potrošnju
3. porez na kuće za odmor
4. porez na tvrtku ili naziv
5. porez na korištenje javnih površina

Prirez porezu na dohodak odnosi se na oporezivanja dohotka, te je porezni obveznik osoba koja ima prebivalište ili boravište na području grada ili općine te koje su propisale plaćanje prireza. Stope prireza porezu na dohodak jesu sljedeće:³⁴

1. Općina do 10%
2. Grad ispod 30.000 stanovnika do 12%
3. Grad iznad 30.000 stanovnika do 15%
4. Grad Zagreb do 18%

Porez na potrošnju plaća pravna ili fizička osoba koja pruža ugostiteljske usluge. Porezna osnovica jest prodajna cijena pića koja se prodaje u ugostiteljskim objektima. Porez na potrošnju plaća se na potrošnju alkoholnih pića (vinjak, rakiju i žestoka pića) prirodnih vina, specijalnih vina, piva i bezalkoholnih pića u ugostiteljskim objektima, a u koju nije uključen porez na dodanu vrijednost.³⁵ Stopa poreza na potrošnju iznosi 3%.

Porez na kuće za odmor plaća pravna ili fizička osoba koja je vlasnik kuće za odmor. Predmet oporezivanja jest četvorni metar korisne površine. Visinu poreza kuće za odmor propisuje svojom odlukom predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, te iznos poreza od 5,00 kuna do 15,00 kuna po četvornom metru korisne površine.³⁶

³³ Ibidem str. 105.

³⁴ Ministarstvo financija – porezna uprava, *Prirez porezu na dohodak*, preuzeto sa https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/prirez_porezu_na_dohodak.aspx (pristupljeno 06.07.2018.)

³⁵ Loc.cit.

³⁶ Loc.cit.

Porez na korištenje javnih površina plaća pravna ili fizička osoba koja koristi javnu površinu, te je predmet oporezivanja javna površina što ih koriste pravne i fizičke osobe.³⁷ Visinu, način i uvjete propisuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Porezni obveznik poreza na promet nekretnina jest stjecatelj vlasništva nekretnine u Republici Hrvatskoj kad se na takvo stjecanje ne plaća porez na dodanu vrijednost (PDV), te je porezna osnovica je tržišna vrijednost nekretnine u trenutku nastanka porezne obveze.³⁸

2.5. Zajednički porezi

Pod zajedničke poreze spada porez na dohodak. Porez na dohodak se tako utvrđuje i plaća za kalendarsku godinu odnosno za porezno razdoblje.³⁹ Porezni obveznik jest fizička osoba koja ostvaruje dohodak, te nasljednik za sve porezne obveze koje proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti.⁴⁰ Dohodak može nastati od nesamostalnog rada, od samostalne djelatnosti, od imovine i imovinskih prava, od kapitala, osiguranja i drugi dohodak koji nije naveden. Porezni dohodak se dijeli na rezidenta i nerezidenta. Rezident se odnosi na osobu koja ima prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj, a ne rezident se odnosi na osobu koja nema prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj.

Osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), a umanjen za osobni odbitak za rezidente.⁴¹

Osnovica poreza na dohodak nerezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji nerezident ostvari u

³⁷ Loc.cit.

³⁸ Loc.cit.

³⁹ Z. Jančiev, J. Supić, D. Živković, op.cit., str. 112.

⁴⁰ Loc.cit.

⁴¹ Ministarstvo financija – porezna uprava, *porez na dohodak*, preuzeto sa https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dohodak.aspx (pristupljeno 06.07.2018.)

tuzemstvu (načelo tuzemnog dohotka), a umanjen za osobni odbitak za nerezidente.

42

Stope poreza na dohodak iznose 24% do 210.000,00 kn godišnje, odnosno do 17.500,00 kn mjesečno, te 36% iznad 210.000,00 kn godišnje, odnosno iznad 17.500,00 kn mjesečno. Isto tako u obzir se uzima i osobni odbitak.

2.6. Porezi na dobitke od igara na sreću i naknade na privređivanje igara na sreću

Djelatnost priređivanja igara na sreću mogu obavljati trgovačka društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske i odobrenja Ministarstva financija.⁴³ Pod lutrijske igre spadaju igre čiji je rezultat uvjetovan izvlačenjem brojeva ili pak simbola nakon prodaje, zatim igre s unaprijed utvrđenim rezultatom, igre čije je rezultat uvjetovan ishodom natjecanja, te igre čiji je rezultat uvjetovan igračevim odabirom puta.

Porezni obveznik navedenog poreza jest fizička osoba koja stječe dobitak od lutrijskih igara. Osnovica na novčane dobitke jest novčani iznos pojedinačnog dobitka iznad 750,00 kn do 10.000,00 kn, zatim novčani iznos pojedinačnog dobitka iznad 10.000,00 kn do 30.000,00 kn, novčani iznos pojedinačnog dobitka iznad 30.000,00 kn do 500.000,00 kn, te novčani iznos pojedinačnog dobitka iznad 500.000,00 kn.⁴⁴

Osnovica na dobitke koji se sastoje od stvari, usluga ili prava jest tržišna vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 750,00 kn do 10.000,00 kn, zatim tržišna vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 10.000,00 kn do 30.000,00 kn, potom tržišna vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 30.000,00 kn do 500.000,00 kn, te tržišna vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 500.000,00 kn.⁴⁵

Stope poreza na dobitke od lutrijskih igara na sreću jesu sljedeće:⁴⁶

⁴² Loc.cit.

⁴³ Z. Jančiev, J. Supić, D. Živković, op.cit., str. 152.

⁴⁴ Ministarstvo financija – porezna uprava, *porez na dobitke od lutrijskih igara na sreću*, preuzeto sa https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_dobitak_lutrijske_igre.aspx (pristupljeno 06.07.2018.)

⁴⁵ Loc.cit.

⁴⁶ Loc.cit.

- 10% na tržišnu vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 750,00 kn do 10.000,00 kn
- 15% na tržišnu vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 10.000,00 kn do 30.000,00 kn
- 20% na tržišnu vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 30.000,00 kn do 500.000,00 kn
- 30% na tržišnu vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 500.000,00 kn

Porez na dobitke od lutrijskih igara na sreću uplaćuju se u državni proračun Republike Hrvatske.

3. OPOREZIVANJE POSLOVNOG SUBJEKTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Porezni sustav je konstantno podložan utjecajima iz trenutnog gospodarskog okruženja te se tako i s vremenom mijenja. Za poslovnog subjekta bitno je da ima stabilan porezni sustav kako bi mogao poslovati stabilno i sigurno. Današnji sustav je podložan konstantnim promjenama te tako utječe i na samo poslovanje poslovnog subjekta, a u konačnici ina oporezivanje poslovnog subjekta.

3.1. Oporezivanje dohotka i poslovanje poslovnog subjekta

Oporezivanje dohotka provodi se u cijelom svijetu, osim što su postupak i sami koraci kod oporezivanja dohotka drugačiji. Porez na dohodak tako predstavlja oporezivanje dohotka obveznika koji ostvaruju prihode kroz samostalno obavljanje djelatnosti, poljoprivredne djelatnosti, te slobodnom profesijom.⁴⁷ Ovim porezom zahvaćaju se svi prihodi, odnosno zahvaćaju se svi dohodci poreznog obveznika.

Dohodak se oporezuje kroz progresivne stope samog poreza, te je razdoblje oporezivanja godinu dana iako se u nekim slučajevima može odrediti oporezivanje dulje od godinu dana. Sama plaća djelatnika poslovnog subjekta dodatno se još tereti i doprinosima za socijalno osiguranje, odnosno mirovine, zdravstveno osiguranje i zapošljavanje.

Sustav oporezivanje dohotka Republike Hrvatske temelji se na njemačkom sustavu, odnosno njemački stručnjaci pomogli su kod uvođenja sustava oporezivanja dohotka u RH. Porezne stope iznose:⁴⁸

- Za mjesečnu poreznu osnovicu do 17.500,00 kn, odnosno za godišnju poreznu osnovicu do 210.000,00 kn – 24%
- Za mjesečnu poreznu osnovicu iznad 17.500,00 kn, odnosno za godišnju poreznu osnovicu iznad 210.000,00 kn – 36%

⁴⁷ D. Roller, Fiskalni sustavi i oporezivanje poduzeća, Zagreb, RRIF, 2009., str.320.

⁴⁸ Ministarstvo financija – porezna uprava, *porezne stope*, preuzeto sa https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/RadnikPorezNaDohodakOdNesamostRada.aspx (pristupljeno 10.07.2018.)

Nakon utvrđene porezne stope također se dodaje i prirez porezu koji je prethodno naveden. Možemo reći kako je problem obračunavanje 20% doprinosa za MIO na bruto osnovicu. Naime, ukoliko poduzetnik želi uručiti nagradu svojem djelatniku, u slučaju veće plaće treba na svakih 100,00 kuna platiti do 200,00 kuna poreza i doprinosa što dodatno tereti samog poslovnog subjekta.⁴⁹

Obzirom na prethodno navedeno danas se pokušava malim poslovnim subjektima što više olakšati poslovanje i samo vođenje poslovnih knjiga, međutim postojeće stanje u gospodarstvu i dalje sprječava potpuno olakšanje poslovanje poslovnog subjekta.

Često se ističe porezna reforma kojom je smanjeno opterećenje plaća, ali zapravo je samo porezno opterećenje u porastu od 2013. godine. Također Republika Hrvatska spada u države sa najvećim poreznim opterećenjem plaća u Europskoj Uniji. Kao što je poznato djelatnici poslovnog subjekta dobivaju neto plaću. Neto plaću možemo definirati kao plaću koja ostane djelatniku nakon što država obračuna sve poreze, prireze i doprinose.

Uzeti ćemo za primjer minimalnu bruto plaću, koja ove godine iznosi 3.439,80 kuna.⁵⁰ Plaća se sastoji od bruto 1 odnosno iznosa na koji se obračunava mirovinsko, porezi i prirez. Ukupni trošak poslodavca čine i doprinosi za zdravstveno osiguranje, zapošljavanje i za ozljede na radu. Ukupan trošak poslodavca nazvati ćemo bruto 2 kao što je ranije i navedeno. Za izračun ćemo koristiti bruto 2 obzirom da je to stvaran i ukupan iznos troška rada.

Kako bi poslovni subjekt u ovom slučaju isplatio minimalnu plaću, mora stvoriti vrijednost od 4.031,45 kuna, kako bi djelatniku na kraju mjeseca na račun isplatio 2.751,84 kuna, što je zapravo 1.279,61 kuna manje od ukupnog troška rada. Obzirom na navedeno dolazimo do zaključka da najslabije plaćeni radnici u Republici Hrvatskoj moraju dati trećinu svoje plaće odnosno bruta 2.⁵¹ Tako na svakih 100,00 zarađenih kuna djelatnik plaća 32 kune državi.

⁴⁹ Ibidem, str. 321.

⁵⁰ E. Vlahović Žuvela, *Zašto su plaće niske*, prvi plan, 2018., dostupno na <https://prviplan.hr/osobne-financije/zasto-su-place-niske-saznajte-koliko-na-100-zaradenih-kuna-morate-platiti-drzavi/> (pristupljeno 10.07.2018.)

⁵¹ Loc.cit.

Za vlastitu mirovinu djelatnik će tako plaćati 172,00 kn mjesečno, odnosno u I. stup mirovinskog osiguranja, djelatnik uplaćuje 515,97 kuna. Za svoju buduću mirovinu odnosno u II. stup djelatnik uplaćuje 171,99 kuna. Obzirom na navedeno za vlastitu mirovinu djelatnik će u godinu dana uštedjeti će 2.063,88 kuna i ako nastavi raditi punih 40 godina, iznos ukupne imovine iznositi će 82.555,20 kuna.⁵² Također možemo utvrditi da na navedeni primjer Hrvatski mirovinski sustav nije održiv. Što se tiče zdravstvenog osiguranja za minimalnu plaću, djelatnik uplaćuje 515,97 kuna, za zapošljavanje uplaćuje 58,48 kuna, te za ozljede na radu 17,20 kuna. Nova porezna reforma iz 2017. ukinula je poreze i prireze na minimalnu plaću.⁵³ Primjer je dan za osobu koja nema djece i uzdržavanih članova, čije je prebivalište u Zagrebu.

Također će se navesti primjer za minimalne plaće vlasnika poduzeća odnosno direktora. Minimalna plaća vlasnika poduzeća/direktora u 2018. godini iznosi 5.213,00 kuna mjesečno, bez obzira na prihod koje poslovni subjekt ostvari.⁵⁴ Vlasnici poduzeća/direktori s minimalnom plaćom za I. mirovinski stup plaćaju po 781,95 kuna, za vlastitu mirovinu odnosno II. Stup 260,65 kuna, doprinos za zapošljavanje 88,62 kuna, za ozljede na radu 26,64 kuna. Kao i djelatnici s minimalnom plaćom porezna reforma je i vlasnicima poduzeća/direktorima s minimalnom plaćom odredila izuzeće plaćanje poreza na dohodak i samog prireza.

Mjesečna plaća vlasnika poduzeća/direktora iznosi 4.170,040 kuna, te kako bi isplatio plaću vlasnik poduzeća/direktor mora ostvariti prihod od 6.190,64 kuna, što je bruto 2 iznos.⁵⁵ Tako i vlasnici poduzeća/direktori državi daju trećinu svoje plaće.

Treći primjer odnosi se na djelatnika s prosječnom bruto plaćom. Prosječna bruto plaća iznosi 8.274,00 kuna, što u konačnici daje neto plaću u iznosu od 5.820,80 kuna.⁵⁶ Kako bi se isplatila prosječna plaća, poslodavac mora osigurati plaću od 9.697,13 kuna odnosno bruto 2. Za I. stup se tako plaća 1.241,10 kuna, za zdravstveno osiguranje još toliko, za II. stup 413,70 kuna, za zapošljavanje 140,66 kuna, te za ozljede na radu

⁵² Loc.cit.

⁵³ Loc.cit.

⁵⁴ Loc.cit.

⁵⁵ Loc.cit.

⁵⁶ Loc.cit.

41,37 kuna.⁵⁷ Obzirom na navedeno djelatnik će tako za vlastitu mirovinu godišnje uštedjeti 4.964,40 kuna. Na prosječne plaće obračunava se porez i prirez.

Navedeni podaci i izračuni prikazati će se Slikom 8.

Slika 8. Prikaz plaća za 2018. godinu

	Neto kn	Bruto 2 kn	Davanja kn	Davanja %
Minimalna plaća	2.751,84	4.031,45	1.279,61	31,70
Minimalna plaća direktora	4.170,40	6.190,64	2.020,24	32,60
Prosječna plaća u Hrvatskoj	5.820,80	9.697,13	3.876,33	40,00
Prosječna plaća u Zagrebu	7.082,00	12.274,78	5.192,78	42,30
Prosječna plaća u ICT	8.539,00	15.252,60	6.713,60	44,00

IZVOR: E. Vlahović Žuvela, *Zašto su plaće niske*, prvi plan, 2018., dostupno na <https://prviplan.hr/osobne-financije/zasto-su-place-niske-saznajte-koliko-na-100-zaradenih-kuna-morate-platiti-drzavi/> (pristupljeno 10.07.2018.)

Što je veći iznos plaće veće je i opterećenje. Same prosječne zagrebačke plaće više su od državnog prosjeka te iznose 7.082,00 kuna, dok najviša prosječna plaća u 2017. godini za mjesec siječanj iznosi 11.539,00 kuna. Najveće plaće u Hrvatskoj se isplaćuju u ICT sektoru i iznose 8.539,00 kuna.

3.2. Oporezivanje dobiti poslovnog subjekta

Porez na dobit poslovnog subjekta jest fiskalni oblik koji se koristi diljem svijeta, te je zapravo noviji oblik oporezivanja.⁵⁸ Porez na dobit je tako nastao kao porez na dohodak fizičkih osoba i potrebe da se na drugi način utvrđuje dohodak pravnih osoba odnosno poslovnog subjekta. Kao što je već ranije spomenuto o raznolikosti poreznih

⁵⁷ Loc.cit.

⁵⁸ D. Roller, op.cit. str. 325.

sustava država tako se i tak oblik odnosno porez na dobit razlikuje od države do države. Ovim oblikom poreza moguće je ostvariti mnoge ciljeve fiskalne politike.

Oporezivanje dobiti također je bitno sa aspekta investitora, odnosno kada se otvaraju nova poduzeća ili se novih stranih investicija, kada će strani investitor tražiti povoljniju poreznu klimu kako bi mu se ulaganje isplatilo.

Kada uzmemo u obzir granično i efektivno prosječno porezno opterećenje, možemo zaključiti kako se Hrvatska nalazi ispod prosjeka drugih zemalja članica Europske unije, međutim iznos olakšica, oslobođenja i samih poticaja u sustavu poreza na dobit raste iz godine u godinu. Uvođenjem novih mjera se privlače novi strani investitori koji istovremeno sprječavaju odljeve kapitala iz Republike Hrvatske. Uspoređujući sustav oporezivanja dobiti u novim zemljama članicama Europske Unije možemo zaključiti kako je porezni sustav jednostavan, transparentan i ima nisku nominalnu stopu koja privlači investitore.

Iako je porezna klima u vezi s oporezivanjem dobiti u bolja u odnosu na ostale tranzicijske zemlje članice EU-a, Republika Hrvatska i dalje mora razvijati povoljniju investicijsku odnosno poreznu klimu ne samo sa aspekta stranih investitora već samih poslovnih subjekata koji posluju na području Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska je u trenutku osamostaljenja bila regulirana Zakonom o neposrednim porezima, gdje su domaće pravne i fizičke osobe plaćale porez na dobit po stopi od 35%, a strane pravne i fizičke osobe po stopi od 17,50%. obzirom na navedeno možemo vidjeti kako je u samom početku Republike Hrvatske cilj bio privlačenje stranih investitora, tako što je i stopa za strane pravne i fizičke osobe iznosila 17,5%. S druge strane kako se ovom mjerom poticalo strane investitore da ulažu u Republiku Hrvatsku, tako se diskriminiralo domaće porezne obveznike i taj zakon je promijenjen.⁵⁹

Zakon o porezu na dobit donesen je 1993. godine kojim se izjednačio tretman dobiti domaćih i stranih poslovnih subjekata. Stopa poreza na dobit iznosila je 25%, a obveznici su mogli biti i fizičke osobe ako su se odlučile da umjesto poreza na dohodak plaćaju porez na dobit. Međutim, stopa od 25% krajem 1996. godine vraćena je na 35%. Tada je 2001. godine stupio novi zakon o porezu na dobit gdje je stopa iznosila

⁵⁹ Loc.cit.

20%, a dividende i udjeli u dobiti oporezivale su se u trenutku isplate stopom porezom po dobitku od 15%. godine 2004. ponovo dolazi do promjene u Zakonu koje su vezane uz veće ulaganje, transparentnosti i usklađenosti poreznog sustava.

U lipnju 2006. godine ponovno dolazi do promjene Zakona koji je u primjeni do 2007. godine. Te godine uvode se olakšice za područja posebne državne skrbi. Potom su opet uslijedile promjene 2010. godine. Kao što je navedeno možemo zaključiti kako je porezni sustav RH bio konstantno pod promjenama što je i danas slučaj, dio o novijim promjenama objasniti će se u poglavlju koji je vezan za poreznu reformu Republike Hrvatske.⁶⁰

3.3. Porez na promet i njihov utjecaj na poslovni subjekt

Porez na promet utječe na ponudu i potražnju obzirom da se radi o porezu na dodanu vrijednost, te porezu na promet u fazi prodaje na malo, koja su ujedno i dva najrasprostranjenija poreza na promet. Prije ulaska u Europsku Uniju često su se vodile rasprave vezano za porez na dodanu vrijednost. Tokom samih rasprava bila su prisutna negativna mišljenja koja su se odnosila na to da je porez na dodanu vrijednost kompliciran, obračun složeniji, te se psihološki teže podnosi jer se prikazuje u svakom računu, potom se ne može uvoditi na razini regionalnih jedinica i nižih, te slično.⁶¹

U Republici Hrvatskoj porez na dodanu vrijednost se primjenjuje od 1. siječnja 1998. godine. U suglasju je sa Smjernicom EU-a 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, odnosno potrošnog je tipa, prema načelu odredišta isporuke, a pri obračunavanju porezne obveze primjenjuje se kreditna metoda koja omogućuje odbitak pretporeza.⁶²

PDV odnosno porez na dodanu vrijednost možemo definirati kao porez koji se naplaćuje povrh prodajne cijene nekog proizvoda ili usluge, odnosno oporezuje se preko kompletne cijene proizvoda ili usluge.⁶³ Recimo da imamo proizvod koji košta 200 kuna, te on nije u sustavu PDV-a, takav proizvod će i ostati 200 kuna, međutim

⁶⁰ Loc.cit.

⁶¹ D. Roller, op.cit. str. 329.

⁶² Porez na dodanu vrijednost, preuzeto sa http://www.ijf.hr/porezni_vodic/1-08/PDV.pdf (pristupljeno 10,07.2018.)

⁶³ Prednosti i nedostaci ulaska u sustav PDV-a, preuzeto sa <http://www.minimax.hr/blog-prednosti-i-nedostaci-ulaska-u-sustav-pdv-a/> (pristupljeno 10.07.2018.)

ukoliko je taj proizvod u sustavu PDV-a, takav proizvod će koštati 225 kuna obzirom na stopu PDV-a od 25%.

Na prvi pogled, nema razloga da tvrtka uđe u sustav PDV-a i prodaje svoje proizvode skuplje; međutim, ipak nije sve baš tako jednostavno. Ulazak u sustav PDV-a je obavezan ako poduzeće ili obrt ima više od 230.000,00 kn godišnjih prihoda, a glavna pogodnost ulaska u sustav PDV-a je odbijanje pretporeza.

Od svih poreza koje država naplaćuje, PDV je najveći i država prikuplja najviše prihoda upravo preko njega. Usporedbe radi, prihod poreza na dohodak je 20 puta manji od prihoda PDV-a.

Ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost:⁶⁴

- prilikom osnivanja tvrtke,
- poslije osnivanja tvrtke, ali obavezno prije izdavanja prvog računa,
- na vlastiti zahtjev početkom svake kalendarske godine,
- po sili zakona odnosno nakon što se pređe propisani prag za ulazak u sustav PDV-a koji iznosi 230.000,00 kn ostvarenih godišnjih prihoda.

I kod ovog oblika poreza, odnosno poreza na dodanu vrijednost dati će se primjer, odnosno navesti koji su prednosti, a koji nedostaci kod poreza na dodanu vrijednost. Možemo uzeti za primjer da je trenutno otvoren novi poslovni subjekt i kreće sa svojim poslovanjem. Kao kod svakog poslovnog pothvata tako i sada na početku poslovanja javlja se dosta nedoumica i pitanja. Prvi problem će vjerojatno biti sa vraćanjem poreza, odnosno ukoliko si poslovni subjekt želi napraviti povrat poreza mora se prijaviti u registar poreznih obveznika poreza na dodanu vrijednost kod same Porezne uprave.

Propisom je utvrđeno da poslovni subjekt sa svojim prvim aktivnostima postaje obavezan prijaviti se u registar obveznika PDV-a. Pod te aktivnosti spadaju i sve pripremne radnje, ulaganja u prostor, nabava imovine i slično. Međutim mnogo poslovnih subjekata nije upoznato sa time, odnosno nitko ih nije upozorio da se sama

⁶⁴ Prednosti i nedostaci ulaska u sustav PDV-a, preuzeto sa <http://www.minimax.hr/blog-prednosti-i-nedostaci-ulaska-u-sustav-pdv-a/> (pristupljeno 14.07.2018.)

prijava u registar obveznika PDV-a odnosi i na početničke radnje. Kako bi se navedeni problem riješio, potrebno je popuniti i predati Poreznoj upravi poseban P-PDV obrazac.

Prednost navedenog primjera i sama prednost ulaska u sustav PDV-a jest ta da će si poslovni subjekt moći odbijati pretporez po svim ulaznim računima. Što se tiče pretporeza, on je poput PDV-a osim što na naplatu dolazi od druge strane, odnosno drugog poslovnog subjekta. Dakle, ukoliko poslovni subjekt od drugog poslovnog subjekta dobije račun za naplatu usluge ili proizvoda, PDV na iznosu tog računa postaje pretporez koji se može odbiti. Recimo da proizvod ili usluga iznosi 125,00 kn, taj proizvod ili usluga biti će smanjena na 100,00 kuna.⁶⁵ Sam ulazak u sustav PDV-a pogoduje kod većih troškova potrebnih za poslovanje poduzeća, radilo se o proširenju poduzeća ili za redovite troškove.

Ukoliko pak poslovni subjekt ne prelazi iznos od 230.000,00 kn prihoda, tada poslovni subjekt sam odlučuje o ulasku i prijavljuje se za ulazak u sustav u lokalnoj poreznoj upravi najkasnije do 15.01. za godinu u kojoj se poslovni subjekt želi upisati.⁶⁶

Međutim, država je propisala da se dobrovoljnim ulaskom u sustav PDV-a poslovni subjekt obvezuje u sustavu ostati idućih pet godina, za razliku od toga kada u sustav PDV-a uđe po tzv. sili zakona odnosno kada pređe propisani prag od 230.000,00 kn, tada već nagodinu ako ostvareni prihodi padnu ispod navedenog praga može podnijeti zahtjev za izlazak iz sustava PDV-a.

Problem odnosno nedostatak ulaska u sustav PDV-a jest činjenica da će proizvodi ili usluge poslovnog subjekta biti skuplji za 25%, što je problem poslovnim subjektima koji posluju sa fizičkim osobama. Ukoliko se posluje primarno sa drugim poslovnim subjektima tada je ulazak u sustav PDV-a poželjan. Uz poskupljenje proizvoda ili usluga prema fizičkim osobama, usluge knjigovodstva će u sustavu PDV-a biti skuplje zbog potreba vođenja dodatnih evidencija (URA/IRA), te mjesečnog ili tromjesečnog obračuna.⁶⁷

Obveznik na mjesečnoj ili tromjesečnoj bazi ima veće računovodstvene troškove. Tromjesečni obveznik moguće je postati ako je vrijednost isporučenih dobra i usluga uključujući i PDV u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 800.000,00 kuna. Razlika

⁶⁵ Loc.cit.

⁶⁶ Loc.cit.

⁶⁷ Loc.cit.

u naplati PDV-a postoji kod nekih poslovnih subjekata i obrtnika. Obrtnici plaćaju PDV kada naplate račun, a poduzeća do 3.000.000,00 kuna prihoda mogu obračunati i plaćati PDV na temelju naplaćenih naknada za obavljene isporuke, međutim tak postupak nije obvezan.⁶⁸ Ostali poslovni subjekti moraju plaćati PDV bilo da im je račun naplaćen ili ne.

⁶⁸ Loc.cit.

4. OPOREZIVANJE POSLOVNOG SUBJEKTA U DRUGIM ZEMLJAMA

Domaći poslovni subjekti susreću se sa mnogo problema u svojem poslovanju. Sam ulazak u poduzetništvo želi se prikazati kao jednostavan korak, međutim obzirom na postojeće stanje u Republici Hrvatskoj takav korak nije baš jednostavan. U većini slučajeva ulazak u svijet poduzetništva jest kompleksan i zahtjevan korak. U daljnjem tekstu analizirati će se oporezivanje poslovnog subjekta, odnosno samo otvaranje poslovnog subjekta u Republici Njemačkoj i Velikoj Britaniji.

4.1. Oporezivanje poslovnog subjekta u Velikoj Britaniji

Otvaranje poduzeća u Velikoj Britaniji je jeftino, pouzdano, sigurno i brzo. Velikobritanska kompanija ima pravo izvršavanja svih vrsta poslova, i organizirana je u vidu društva sa ograničenom odgovornošću.⁶⁹ Velikobritanska kompanija se preporučuje za početak poslovanja u bilo kojoj drugoj europskoj državi koja je članica Europske ekonomske zajednice.

Prema tome, ukoliko poslovni subjekt želi poslovati u Austriji osnovati će poduzeće u Velikoj Britaniji i poslovati u Austriji sa istim prednostima dioničarskog društva na isti način kao da je osnovano u Austriji. Kako bi se upravljalo društvom potrebno je poznavati knjigovodstveni sustav, predaju poreznih i financijskih izvještaja, te naravno pravilno vođenje poslovnim subjektom.

Dioničarsko društvo sa ograničenom odgovornosti može se osnovati samo ukoliko minimalno bude jedan vlasnik, jedan direktor i jedan tajnik. Sam vlasnik, tajnik ili direktor može biti neki drugi poslovni subjekt (offshore ili neki lokalni subjekt).⁷⁰ Također je moguće i anonimno poslovanje sa strane preduzeća. Vlasnik poslovnog subjekta može biti direktor, tajnik ili pa može izabrati da bude samo vlasnik poslovnog subjekta.⁷¹ Na taj način vlasnik poslovnog subjekta dobiva svoje dividende kako direktori poslovnog subjekta odluču. Također je bitno napomenuti da direktor i tajnik

⁶⁹ Osnivanje Britanske LTD Uk tvrtke, dostupno na <http://blog.dnevnik.hr/osnivanjeuktvrtke/> (pristupljeno 16.07.2018.)

⁷⁰ Loc.cit.

⁷¹ Loc.cit.

budu različite osobe, međutim ukoliko direktor želi biti i tajnik, tada je potrebno imati još jednog dodatnog direktora.

Naziv dioničarskog društva sa ograničenom odgovornošću mora završavati na LIMITED ili LTD.⁷² Društvo s poslovnom odgovornošću se može lako registrirati preko interneta i iznosi oko dvadeset eura. Minimalni temeljni kapital potreban za LTD poslovni subjekt iznosi 1 funtu, a sama procedura oko otvaranja poslovnog subjekta traje manje od 24 sata i birokratski je bezbolna.⁷³ Također sama boravišna i radna dozvola za otvaranje poslovnog subjekta nisu preduvjet, a ono što je potrebno jest registrirana adresa unutar Engleske na koju će pristizati pošta. Još jedna prednost jest ta da ukoliko adrese poslovni subjekt nema moguće je iznajmiti adresu samo za poslovnu svrhu.

Kao što je prethodno navedeno dioničarsko društvo treba završavati sa LTD ili LIMITED jer takav poslovni subjekt podliježe smanjenim poreznim opterećenjem ako se kombinira s offshore. Kako je svim poznato da je otvaranje poslovnog subjekta i samo poslovanje najveći problem, u Velikoj Britaniji takav problem se želi smanjiti i smanjuje se na način da se poslovanje poslovnog subjekta olakšava kroz porezne olakšice. Ukoliko poslovni subjekt ostvari dobit do 10.000,00 funti godišnje, ona se neće oporezivati, odnosno oporezivati će se tek kada poslovni subjekt pređe navedeni iznos od 10.000,00 funti godišnje.⁷⁴ Godišnja dobit od 300.000,00 funti oporezuje se s 19%, a dobit od 1.500.000,00 funti oporezuje se stopom od 30%.⁷⁵

Ukoliko se poslovni subjekt kontrolira iz neke druge zemlje u Europskoj uniji, tada je moguće da i ta zemlja zahtijeva oporezivanje poslovnog poduzeća po lokalnim zakonima i poreznim stopama. Ukoliko se pak direktori poslovnog subjekta nalaze izvan Europske unije tada je moguće da će doći do čistog oporezivanja Ujedinjenog Kraljevstva koja ima male porezne stope.⁷⁶ Stopa PDV-a u Velikoj Britaniji iznosi 20%.

Također većina poduzetnika koji odlučuju preseliti svoj posao iz Hrvatske u Veliku Britaniju kao prvu među zemljama za otvaranje inozemne tvrtke. Kao prednost ističu jednostavnost i minimalizam birokracije i visoku razinu poslovne profesionalnosti.

⁷² Loc.cit.

⁷³ Kako otvoriti tvrtku u Engleskoj ili Njemačkoj, dostupno na <https://www.posao.hr/clanci/karijera/naradnom-mjestu/kako-otvoriti-tvrtku-u-engleskoj-ili-njemackoj/6046/> (pristupljeno 16.07.2018.)

⁷⁴ Loc.cit.

⁷⁵ Loc.cit.

⁷⁶ Loc.cit.

4.2. Oporezivanje poslovnog subjekta u Republici Njemačkoj

Otvaranje poslovnog subjekta u Republici Njemačkoj slično je kao i u Velikoj Britaniji. Procedura za otvaranje poslovnog subjekta traje manje od 24 sata i moguće ju je također obaviti preko interneta. Kako bi se otvorio poslovni subjekt osoba koja započinje poslovanje mora biti punoljetna i mora se odlučiti za jednu od dvije varijante njemačkih tvrtki. Hrvatska verzija društva s ograničenom odgovornošću jest GmbH, njezin temeljni kapital iznosi 25.000,00 eura i barem pola mora biti uplaćeno pri samom osnivanju poslovnog subjekta.⁷⁷

UG odnosno „Unternehmergeellschaft haftungbeschränkt“ jest nova vrsta poslovnog subjekta i ona ne zahtijeva veliki kapital i lako se otvara.⁷⁸ UG tvrtka kasnije se može prebaciti u GmbH model tvrtke. Troškovi otvaranja UG tvrtke iznose 1.000,00 eura. Kako bi se osnovala UG tvrtka potrebno je imati boravak, međutim radnu i boravišnu dozvolu nije potrebno imati.⁷⁹

Postoje pravila koje poslovnim subjektima daju mogućnost da ne moraju plaćati PDV. Takvo pravilo naziva se „Kleinunternehmerregelung“ i mogu ga koristiti poslovni subjekti koji u prošloj godini imaju manje od 17.500,00 eura prometa. Ukoliko na početku godine poslovni subjekt pretpostavi da neće morati platiti PDV-a tokom godine ipak pređe navedenu granicu, takav poslovni subjekt morat će platiti PDV na cijeli promet, te korigirati svoje račune, odnosno naplatiti PDV ili ga platiti iz vlastitih sredstva. Obzirom na navedeno sigurnije je porez na dodanu vrijednost naplaćivati od samog početka poslovanja. Stopa PDV-a iznosi 19%, a također postoji i smanjena stopa od 7%.⁸⁰

Isto tako PDV je potrebno prijaviti. Ovisno o visini PDV-a koji je poslovni subjekt prošle godine primio, prijava se radi ili kvartalno ili mjesečno. Ukoliko je poslovni subjekt primio manje od 75.000,00 eura PDV-a, može predati prijavu kvartalno.⁸¹ Ukoliko je PDV iznad tog iznosa potrebno ga je predati mjesečno. Prijava za porez se mora

⁷⁷ Op.cit. Kako otvoriti tvrtku u Engleskoj ili Njemačkoj

⁷⁸ Pokrećete posao u Njemačkoj, dostupno na <http://croexpress.eu/vijest.php?vijest=985> (pristupljeno 16.07.2018.)

⁷⁹ Loc.cit.

⁸⁰ Loc.cit.

⁸¹ Loc.cit.

predati do 10. sljedećeg mjeseca. Mjesečna prijava se radi u prvoj i drugoj godini otvaranja poslovnog subjekta.

U Republici Njemačkoj korporativna porezna stopa, odnosno porez na dobit iznosi 15%. Poslovni porez se razlikuje od regije i samouprave.

Tvrtke koje su registrirane u Njemačkoj i Velikoj Britaniji podliježu i njihovim Zakonima oporezivanja. Svi poslovni odnosi koje poslovni subjekt ima s Hrvatskom i drugim zemljama podliježu zakonima zemlje u kojoj je poslovni subjekt registriran. Pozornost se treba uputiti na Zakone kao što su Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o obveznim odnosima, Zakon o računovodstvu, Zakonu o PDV-u, Zakon o porezu na dobit i dohodak, Direktivama, te Međunarodnim računovodstvenim standardima. Informacije će biti dostupne u zemlji u kojoj je poslovni subjekt registriran.⁸²

Obzirom na navedenu situaciju poslovanja subjekta u Velikoj Britaniji i Njemačkoj možemo usporediti sa Republikom Hrvatskom. Sama gospodarska klima u Hrvatskoj nije konkurentna sa drugim zemljama u međunarodnom okruženju, odnosno Svjetska banka je Hrvatsku smjestila na 89. mjesto – odnosno na listu koja uzima u obzir parametre kao što su jednostavnost otvaranje tvrtke, dobivanje dokumenata, karakter poreznog sustava odnosno jednostavnost i visina poreznog sustava. Hrvatska se tako nalazi u rangu sa Albanijom, Marokom i Barbadosom.⁸³

Neki od najvećih problema u Republici Hrvatskoj, a kojih pak nema u Velikoj Britaniji i Njemačkoj su komplicirani birokratski sustav i visoka porezna davanja. Takva situacija i donosi probleme koji se vežu uz ne otvaranje samostalne djelatnosti, odnosno poslovni subjekti su oprezni.

⁸² Loc.cit.

⁸³ Loc.cit.

5. OPTEREĆENJE OPOREZIVANJA NA MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO

Poduzetništvo je proces stvaranja vrijednosti ujedinjavanjem jedinstvene kombinacije resursa u svrhu iskorištavanja prigode, a uključuje sve djelatnosti poduzetnika usmjerene na ulaganja i kombinaciju potrebnih inputa, širenja na nova tržišta, stvaranje novih proizvoda, novih potrošača i novih tehnologija. Mali i srednji poduzetnici vrlo su bitni za gospodarski sustav, ali i za samo društvo. Obzirom na postojeću situaciju poslovni subjekti u sklopu malog i srednjeg poduzetništva su pod velikim poreznim opterećenjem.

5.1. Obilježja malog i srednjeg poduzetništva

Pod kategoriju mali poduzetnici spadaju oni koji ne prelaze dva od sljedeća uvjeta:⁸⁴

1. Ukupna aktiva 30.000.000,00 kuna
2. Prihod od 60.000.000,00 kuna
3. Prosječan broj zaposlenih tijekom poslovne godine 50.

Pod kategoriju srednji poduzetnici spadaju oni koji prelaze dva uvjeta za male poduzetnike ali ne prelaze dva od sljedeća uvjeta:⁸⁵

1. Ukupna aktiva 150.000.000,00 kuna
2. Prihod 300.000.000,00 kuna
3. Prosječan broj zaposlenih tijekom poslovne godine 250.

Malo i srednje poduzetništvo jest tradicionalno poduzetništvo, obzirom da se u povijesti poduzetništvo uvijek vezalo za poduzetnike u malom poduzeću. Takvo malo poduzetništvo je imalo veliki utjecaj na život i rad ljudi u svim društvenim okvirima i utjecalo je na razvoj same zemlje.

⁸⁴ Zakon o računovodstvu, NN 78/15, čl.5.

⁸⁵ Loc.cit.

Prema novom Zakonu o računovodstvu, uz prethodno navedene male i srednje poduzetnike, također su definirani mikro poduzetnici i veliki poduzetnici. Mikro poduzetnici su oni koje ne prelaze granične pokazatelje u dva od slijedeća tri uvjeta:⁸⁶

1. Ukupna aktiva 2.600.000,00 kuna
2. Prihod 5.200.000,00 kuna
3. Prosječan broj radnika – 10 radnika

Obzirom na navedeno, u radu će se za analizu koristiti malo i srednje poduzetništvo.

Mala i srednja poduzeća danas su nositelj jakoga i čvrstoga gospodarstva, i ona čine 99% svih poduzeća u Europskoj Uniji, i kao takva osiguravaju dva od tri radna mjesta u privatnom sektoru. Mala i srednja poduzeća čine polovicu cjelokupne dodane vrijednosti koja je ostvarena u Europskoj Uniji od strane poslovnih subjekata.

U republici Hrvatskoj malo i srednje poduzetništvo zauzima 99,5% od ukupnog sektora, te također zapošljava 66% ukupno zaposlenih u Republici Hrvatskoj. Malo i srednje poduzetništvo također čini 44% ukupnog hrvatskog BDP-a, te tako generira 60% od ukupnog proizvoda.⁸⁷

Kada se govori općenito o poduzećima ona mogu biti organizirana kroz pravne organizacije poslovnih subjekata, najosnovnijih do najsloženijih oblika, točnije od obrtnika, trgovca pojedinca pa sve do društva s ograničenom odgovornošću i dioničkih društava. Međutim kada se govori o malim i srednjim poduzećima tada se misli na tri najčešća oblika pravnog organiziranja:

- obrt
- društvo s ograničenom odgovornošću
- dioničko društvo⁸⁸

⁸⁶ Loc.cit.

⁸⁷ www.hgk.com

⁸⁸ Zakon o obrtu, NN 143/13

Pod pojmom obrta podrazumijevamo samostalno i trajno obavljanje dopuštenih djelatnosti od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dohotka ili dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Iznimno od navedenog, obrt obavlja i pravna osoba koja obavlja gospodarsku djelatnost ako izvodi praktičnu nastavu i vježbe naukovanja.⁸⁹

Značaj malih i srednjih poduzeća je veliki. Mala poduzeća su potrebna za razvoj suvremenog društva i kao takva imaju mnogo prednosti. Mala poduzeća djeluju na lokalnom tržištu, ali i na međunarodnom tržištu. Na tržištu utječu na raznovrsnost ponude i potražnje. Struktura malih poduzeća je jednostavnija u odnosu na velika poduzeća, pa je sukladno s time i komunikacija mnogo brža, također se lakše upravlja malim poduzećem. U takvom poduzeću vlasnik je ujedno i poduzetnik i menadžer. Obzirom na navedene karakteristike malog poduzeća, problemi se unutar takvog sustava rješavaju brže i lakše.

Isto tako za otvaranje novog malog poduzeća nisu potrebna velika financijska sredstva pa su sukladno time i rizici manji prilikom osnivanja. Međutim i kod malih poduzeća postoje problemi, tako bi neki od problema bili neogovarajuće financiranje, manjak znanja, nedostatak managementa itd.

5.2. Porezno opterećenje poreza na dohodak i poreza na dobit

Porez na dohodak fizičkih osoba plaćaju obrtnici, slobodna zanimanja i ostali poslovni subjekti koji se oporezuju kao obrtnici. Navedene osobe spadaju pod male poslovne subjekte. Njihovo porezno opterećenje, odnosno troškovi oporezivanja definirani su kao svi troškovi koje su ostvarili obveznici u udovoljavanju zahtjevima poreznog zakonodavstva i porezne vlasti, u odnosu na plaćeni porez i bilo koje druge troškove zbog ekonomskih distorzija koje su prouzročene samom prirodom poreza.⁹⁰

Kao takvi odnose se na troškove radne snage, eksterne troškove kao npr. knjigovodstveni servis, te ostale interne troškove koje se odnose na radnu snagu, poštarinu, telefon, formulare, seminare, putne troškove itd. Porezno planiranje jest vrlo bitno i kao takvo je sastavni dio troškova oporezivanja.

⁸⁹ Loc.cit.

⁹⁰ Spajić, Računovodstvo trgovačkih društva uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda i poreznih propisa, str. 45.

Jedan od poreza koji uzrokuje najveće troškove jest porez na dodanu vrijednost, obzirom da je udio troškova ispunjavanja porezne obveze u relevantnim poreznim prihodima visok. Za obrtnike su troškovi oporezivanja regresivni. Za male poslovne subjekte specifično je da se oslanjaju na vanjske usluge računovođa, te se s povećanjem njihove veličine proporcionalno povećavaju i sredstva koja su utrošena na povećanje internih resursa za ispunjavanje porezne obveze.

Status obrtnika jest povezan sa PDV-om i ukupnim troškovima oporezivanja. Njihova povezanost je snažna i pozitivna, te sukladno tome obrtnici koji su izuzeti od PDV-a imaju i niže ukupne troškove oporezivanja što je očekivano.⁹¹ Veliki rast troškova oporezivanja svih obrta u drugom razredu u odnosu na obrtnike u prvom razredu očekivani je obzirom da su sami obrtnici u prvom razredu izuzeti od plaćanja PDV-a. Obzirom na navedeno veće troškove oporezivanja snose mali poslovni subjekti, tako su i sami troškovi za dva radnika veći nego je to u slučaju sa šest ili više zaposlenih.

Društveni ili bruto troškovi, odnosno agregirani troškovi oporezivanja obrtnika mogu se izračunati primjenom klasične metode gross-up. Tako se troškovi izračunavaju po razredima veličine, a potom se i zbrajaju.

Iako je u prethodnom tekstu navedeno kako se PDV odnosi na najveći dio troškova oporezivanja obrtnika u suštini dijeli mjesto sa porezom na dohodak obrtnika, obzirom da je 36% populacije van sustava PDV-a. PDV se nalazi na prvom mjestu sa 36,91%, porez na dohodak se nalazi na drugom mjestu sa 25,59%, te porez na plaće i doprinose za socijalna osiguranja se nalazi na trećem mjestu sa 22,03%.⁹²

Troškovi poreza na plaće i doprinose za socijalno osiguranje koje iznose 22% razlog su što većina obrtnika nema posloprimce, te ukoliko ima njihov broj je malen. Vrlo malen i stabilan postotak za veće razrede poreza na dohodak, kao i jednak postotak za poslovne subjekte koji plaćaju porez na dobit. Troškovi oporezivanja poslovnih subjekata koji plaćaju porez na dohodak iznosi 0,81% BDP-a što je zapravo veliki postotak, obzirom da 71.780 poslovnih subjekata plaća porez na dobit.⁹³

⁹¹ B. Jelčić et.al., Hrvatski fiskalni sustavi, Zagreb, 2004., str.78.

⁹² Loc.cit.

⁹³ Loc.cit.

Troškovi poreza na dohodak visoki su koliko i prihodi od tog poreza. Jedan od razloga navodi se kako su porezni obveznici pretjerali u procjeni sati gdje su morali imati na umu da je samo porezno planiranje temelj njihovih troškova kao ispunjavanja porezne obveze, što se odnosi na porez na dohodak i vrlo je važno.⁹⁴ Drugi razlog jest da je kod nekih poreznih obveznika moguće došlo do preklapanja računovodstvenih poslova s poreznim poslovima, obzirom da su pravila o izvještavanju o dohotku, kao i knjige koje treba voditi sastavni dio o porezu na dohodak.

PDV opterećuje male poslovne subjekte, obzirom da je udio društvenih ili bruto troškova PDV-a u ukupnim prihodima od PDV-a prikupljenim od poslovnih subjekata iznosio 24,33%.⁹⁵ Obzirom na navedeno može se reći kako PDV opterećuje male poslovne subjekte.

Što se tiče opterećenja obveznika plaćanja poreza na dobit, njihovi ukupni godišnji troškovi u 2001/2002. u Hrvatskoj su iznosili 1,2% BDP-a. Trećinu svih troškova snose poslovni subjekti koji imaju dva ili manje posloprimaca. Kako raste veličina poslovnog subjekta tako i opada udio troškova poreza na dobit, a raste udio PDV-a, dok je udio poreza na plaće isti. Kada govorimo o efikasnosti poreza, najmanje je efikasan porez na dobit sa 11,76%, potom PDV sa 4,47% i porezi na plaće sa 2,90% koji su efikasni.⁹⁶

Struktura ukupnih troškova oporezivanja poslovnog subjekta se analizira prema vrsti poreza i prema vrsti troškova. Struktura ukupnih troškova oporezivanja poslovnog subjekta odnosi se na sve troškove poreza: porez na dobit, porez na dodanu vrijednost, porez na plaće i doprinosi za socijalno osiguranje te ostali porezi. Ukupni troškovi se tako mjere regresivno prema trošku posloprimca, prema trošku po jedinici dobiti i jedinici prihoda. Regresivan način oporezivanja poreznog obveznika teže pada malim poslovnim subjektima, te su tako porezni troškovi po posloprimcu u manjim poslovnim subjektima veći od poslovnih subjekata koji imaju 250 zaposlenih radnika.

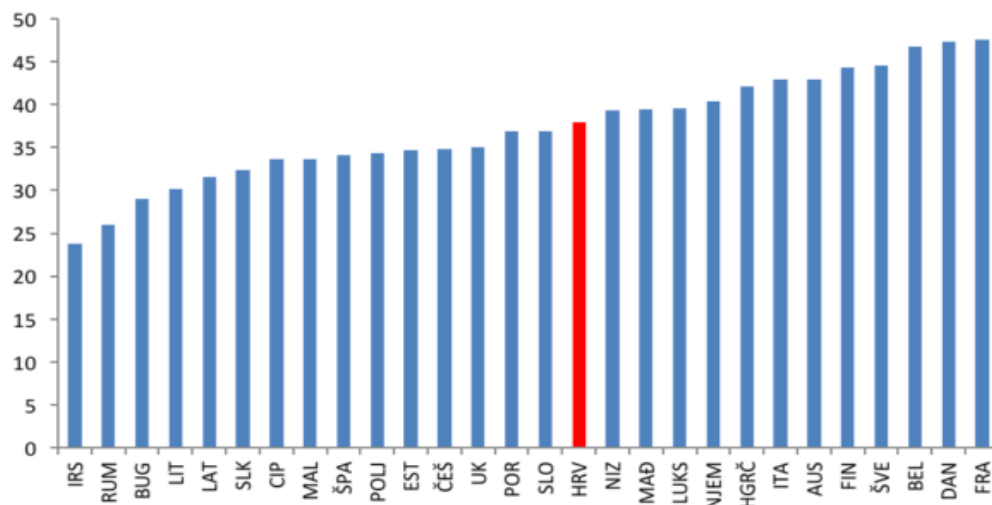
Prema pokazatelju udjela prihoda od poreza i doprinosa u BDP-u Hrvatska je u 2016. godini bila na sredini EU ljestvice poreznog opterećenja koje će se prikazati Slikom 9.

⁹⁴ Loc.cit.

⁹⁵ Loc.cit.

⁹⁶ Ibidem, str. 89

Slika 9. Udio prihoda od poreza i doprinosa u BDP-u

Izvor: Stvarno porezno opterećenje u Hrvatskoj među zemljama EU, dostupno na <https://arhivanalitika.hr/blog/stvarno-porezno-opterecenje-u-hrvatskoj-medu-najvecima-u-eu> (pristupljeno 18.07.2018.)

Kao što je prikazano Slikom 9. Hrvatska se nalazi na sredini ljestvice poreznog opterećenja Europske unije. Slika 9. prikazuje kako su stope poreza na dohodak i dobit u Hrvatskoj niže nego što su u drugim zemljama kao recimo Danskoj, Belgiji i Francuskoj. Kao što je vidljivo na slici, razvijene zemlje imaju i veće porezno opterećenje u odnosu na manje razvijene zemlje. Razlog je taj da razvijenije zemlje imaju i veće razine javne potrošnje u javnim financijama kao i u političkoj ekonomiji.⁹⁷ Takav način se objašnjava tzv. Wagnerovim zakonom koji govori da je s ekonomskim i društvenim napretkom neke zemlje povećano i samo širenje aktivnosti koje po pravilu traži i samo povećanje državnih rashoda.⁹⁸

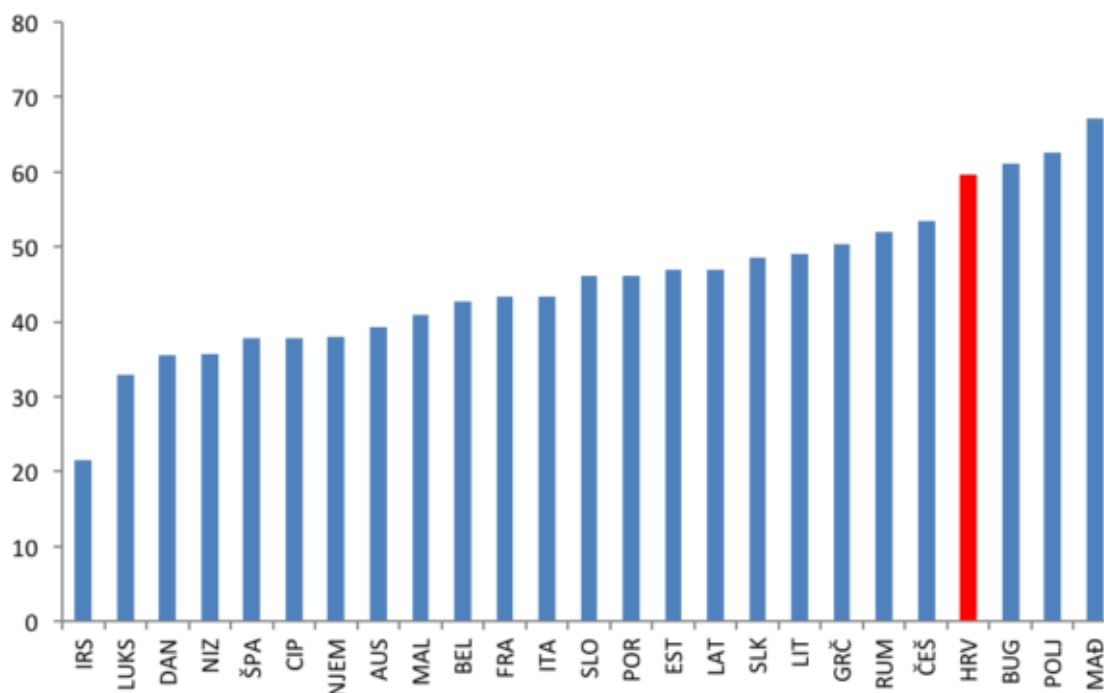
Slika 10. prikazati će realno stanje ovisno o stupnju razvoja gospodarstva pojedine zemlje. Ukoliko je zemlja dostigla 60% prosječne razine razvoja EU, njezin omjer poreza i doprinosa sa slike 10. korigirati će se prema gore za faktor 1/0,6.⁹⁹

⁹⁷ Stvarno porezno opterećenje u Hrvatskoj među zemljama EU, dostupno na <https://arhivanalitika.hr/blog/stvarno-porezno-opterecenje-u-hrvatskoj-medu-najvecima-u-eu> (pristupljeno 18.07.2018.)

⁹⁸ Loc.cit.

⁹⁹ Loc.cit.

Slika 10. Korigirani pokazatelji

Izvor: Stvarno porezno opterećenje u Hrvatskoj među zemljama EU, dostupno na <https://arhivanalitika.hr/blog/stvarno-porezno-opterecenje-u-hrvatskoj-medu-najvecima-u-eu> (pristupljeno 18.07.2018.)

Slika 10. prikazuje korigirane pokazatelje koji Republiku Hrvatsku smještaju u pet najopterećenijih zemalja Europske Unije uz Mađarsku, Poljsku, Bugarsku i Češku. Obzirom na prethodno spomenute razvijene države, Belgija i Njemačka se sada nalaze na dnu ljestvice.

6. POREZNA REFORMA REPUBLIKE HRVATSKE

Porezna reforma se odnosi na činjenicu da postojeći porezni sustav ima obilježja koja je potrebno mijenjati, odnosno da postojeći porezni sustav karakteriziraju visoki troškovi ubiranja kako na strani poreznih obveznika tako i na strani državne administracije. Ideja porezne reforme jest da se smanji i pojednostavni porezni sustav kako bi se smanjili troškovi ubiranja poreza.

6.1. Porezna reforma – obilježja

Porezna reforma je bitna sa aspekta razvoja gospodarstva jer bi se trebala smanjiti opterećenja poslovnih subjekata koji bitno utječu na razvoj i funkcioniranje gospodarstva zemlje. Bit porezne reforme jest povećanje gospodarstvenih učinaka.

Karakteristike poreznog sustava Republike Hrvatske:¹⁰⁰

- Visoko porezno opterećenje u odnosu na zemlje u okruženju
- Veliki broj olakšica, oslobođenja i izuzeća
- Porezna nestabilnost
- Visoka administrativna opterećenost Porezne uprave
- Republika Hrvatska se nalazi među europskim zemljama u kojima je dojam porezne nesigurnosti među poduzetnicima najviši

Kroz navedene karakteristike može se zaključiti kako je Republici Hrvatskoj svakako potrebna reforma poreznog sustava. Hrvatska tako spada u zemlje koje karakterizira veliko porezno opterećenje. Prema izvješćima EK i MMF-a napravljena je dubinska analiza poreznih rashoda i zaključeno je kako Hrvatska ima preveliki broj olakšica, oslobođenja i izuzeća što je na kraju i upitan sam efekt takvih olakšica.¹⁰¹ Česte izmjene poreznih propisa i to 44 izmjene i dopune u poreznom sustavu u razdoblju od 2012.-2015. godine dovele su do porezne nestabilnosti, što Republiku Hrvatsku čini nepristupačnom stranim investitorima.

¹⁰⁰ M. Zdravko, *Reforma poreznog sustava*, Ministarstvo financija, Zagreb, 2016.

¹⁰¹ Loc.cit.

Prisutan je i problem sa aspekta neadekvatnog servisa poduzetnicima i građanima, te neujednačeno i nedorečeno postupanje poreznih vlasti što dovodi do visoke administrativne opterećenosti Porezne uprave.¹⁰² Republika Hrvatska je u rangu sa europskim zemljama gdje je dojam porezne nesigurnosti među poduzetnicima najviši te se sukladno tome i javljaju zapreke razvoju poduzetništva, odnosno izostanak i odbijanje domaćih i stranih investicija.¹⁰³

Ciljevi reforme poreznog sustava:¹⁰⁴

- Smanjenje ukupnog poreznog opterećenja
- Poticanje konkurentnosti gospodarstva
- Izgradnja socijalno pravednijeg poreznog sustava
- Stabilan, održiv i jednostavan porezni sustav
- Pojednostavljenje i pojeftinjenje porezne administracije
- Pružanje veće pravne sigurnosti poreznim obveznicima

Kako bi porezni sustav bio održiv, jednostavan i stabilan potrebno je proširiti poreznu osnovicu, suzbiti sivu ekonomiju te ukinuti nekonkurentne porezne rashode. Nekonkurentni porezni rashodi odnose se na izuzeća, olakšice i oslobođenja koja moraju imati točno određenu svrhu, biti pravilno i ciljano odabrani, utemeljeni na realnim potrebama te usklađeni sa ekonomskim i socijalnim ciljevima.¹⁰⁵

Kako bi se pojednostavila i pojeftinila porezna administracija potrebno je smanjiti troškove vođenja evidencije i ukidanje pojedinih obrazaca. Kako bi se porezni obveznici osjećali sigurnije potrebno je osigurati transparentne i stabilne porezne propise, proširiti područja za koje je moguće tražiti obvezujuće mišljenje, sporazumi o transfernim cijenama, promjena uloge Porezne uprave, te osigurati partnerski servis građana i poduzetnika.¹⁰⁶

¹⁰² Loc.cit.

¹⁰³ Loc.cit.

¹⁰⁴ Ibidem str. 3.

¹⁰⁵ Loc.cit.

¹⁰⁶ Loc.cit.

Hrvatska se prvog siječnja 2017. godine suočila sa novim poreznim sustavom koji bi trebao korigirati porezni sustav i stati na kraj konstantnim promjenama poreznog sustava. Vlada je tako pripremila reformu od 15 zakona koja su vezana uz poreze i koji su stupili na snagu 1.1.2017. uz nekoliko iznimaka koje su se počele primjenjivati u 2018. godini ili će se primjenjivati u 2019. godini.¹⁰⁷

Kao razlog za ovako velikom reformom u porezni sustav, Vlada je navela visoko porezno opterećenje u usporedbi sa drugim susjednim zemljama, te također previše obustava, olakšica i oslobođenja sa upitnim učinkom.¹⁰⁸ U travnju 2016. godine Radna skupina vlade je identificirala svojom analizom 44 promjene u poreznim propisima u periodu od 2012. do 2015. godine, što je u konačnici dovelo do neizvjesnosti koja predstavlja značajnu prepreku domaćim i stranim investicijama.

Reforma se odnosi na sljedeće propise:¹⁰⁹

1. Zakon o porezu na dodanu vrijednost (PDV),
2. Zakon o porezu na dobit (PD),
3. Zakon o porezu na dohodak,
4. Zakon o porezu na nekretnine,
5. Zakon o doprinosima,
6. Zakon o lokalnim porezima,
7. Zakon o posebnom porezu na motorna vozila,
8. Zakon o poreznom savjetovanju,
9. Opći porezni zakon,
10. Zakon o fiskalizaciji,
11. Zakon o administrativnim taksama,
12. Zakon o trošarinama,

¹⁰⁷ Važna porezna reforma koja stupa na snagu prvog siječnja 2017., dostupno na <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=28f90b39-5f4e-43db-96b4-0b7c3c546645> (pristupljeno 18.072018.)

¹⁰⁸ Loc.cit.

¹⁰⁹ Loc.cit.

13. Carinski zakon,

14. Zakon o poreznoj administraciji

15. Zakon o administrativnoj suradnji na području poreza.

6.2. Porezna reforma poreza na dobit

Stanje poreznog sustava prije porezne reforme:¹¹⁰

- Jedinствена stopa poreza na dobit od 20% je nekonkurentna u odnosu na okruženje gdje je u Mađarskoj 19%, Sloveniji 17%, Srbiji 15%, BiH 10%
- Reinvestirana dobit je najznačajnija olakšica u sustavu poreza na dobit te je upitne ustavnosti, daje pogodnost za pojedine obveznike, reinvestiranu dobit ne mogu koristiti obrtnici i ustanove ni financijska društva, također daje pogodnost za manji broj obveznika, radi propisanog zakona koristilo ju je 2% obveznika koji su umanjili obvezu poreza na dobit do 20%, prisutne su bile brojne nejasnoće u primjeni
- Neekonomično i skupo praćenje određenih troškova koji se priznaju samo u određenom postotku i to troškovi automobila i reprezentacije
- Komplicirani sustav za neprofitne organizacije u obavljanju gospodarske djelatnosti
- Radi djela gospodarske djelatnosti obveza vođenja knjigovodstva kao i kod ostalih poduzetnika

Porezna reforma je donijela promjene poreza na dobit i to tako što je stopa poreza na dobit snižena s 20% na 18% i 12%. Također su povećani porezno priznati troškovi za reprezentaciju koji su prije porezne reforme iznosili 30%, odnosno povećani su na 50%, ali su isto tako sniženi porezno priznati troškovi za osobna vozila s nekadašnjih 70% na 50%.

Poreznom reformom poreza na dobit se olakšao postupak poreznog priznavanja usklađivanja potraživanja i otpisa potraživanja jer se u pravilu više ne traži da dužnik

¹¹⁰ Ibidem str. 5.

bude utužen da bi takav porezni rashod i bio priznat. Malim poreznim obveznicima koji na godišnjoj razini ostvaruju prihod u iznosu do 3 milijuna kuna omogućeno je da utvrđivanje porezne osnovice poreza na dobit bude provedeno po novčanom načelu odnosno prema naplaćenim prihodima i plaćenim rashodima.

U kontekstu banaka i financijskih institucija potrebno je spomenuti da je usvojena mjera koja je jednokratna i kojom je olakšano porezno priznavanje otpisa loših kreditnih plasmana. Sporazumom o transfernim cijenama omogućeno je poreznim obveznicima koji imaju transakcije s povezanim osoba da i sklapaju navedeni sporazum sa poreznom upravom.

Porezna reforma poreza na dobit počela se primjenjivati od 1. siječnja 2017. godine dok su se navedene odredbe o otpisu potraživanja počele primjenjivati već pri prijavi za samu 2016. godinu. Potom se odredba koja je vezana uz porezno priznate troškove za reprezentaciju počela primjenjivati od 1. siječnja 2018. godine. Također, olakšica za reinvestiranu dobit zadnji put se primjenjivala u poreznoj prijavi za 2016. godinu.

Učinak izmjena u sustavu na dobit:¹¹¹

1. Administrativno i financijsko rasterećenje poduzetnika
2. Jačanje konkurentnosti u odnosu na okruženje
3. Jačanje pravne sigurnosti
4. Stvaranje temelja za povećanje ulaganja

6.3. Porezna reforma poreza na dohodak

Stanje poreza na dohodak prije porezne reforme:¹¹²

- Visoko porezno opterećenje rada
- Niska razina dohotka na kojoj počinje oporezivanje stopom od 40% (13.200,00 kn)
- Negativan utjecaj na konkurentnost visokoobrazovanih kadrova

¹¹¹ Ibidem str. 7.

¹¹² M. Zdravko, op. Cit., str. 9.

- Složene odredbe o obvezatnom i dobrovoljnom podnošenju godišnje porezne prijave

Slikom 11. prikazati će se stanje poreza na dohodak prije porezne reforme.

Slika 11. Porez na dohodak prije porezne reforme

Osnovni osobni odbitak	
- opći	2.600
- za umirovljenike	3.800
- na PP1	3.500
- na PP2	3.000
Porezni raspored	
1. razred: dio osnovice	0 – 2.200
1. razred: stopa	12%
2. razred: dio osnovice	2.200 – 13.200
2. razred: stopa	25%
3. razred: dio osnovice	> 13.200
3. razred: stopa	40%

M. Zdravko, *Reforma poreznog sustava*, Ministarstvo financija, Zagreb, 2016.

Novim zakonom o porezu na dohodak uvode se termini „godišnji dohodak“ i „konačni dohodak“. ¹¹³ Godišnjim dohotkom se smatra ukupan dohodak od nesamostalnog rada, potom dohodak od samostalne djelatnosti, te drugi dohodak koji se ne smatra konačnim dohotkom. Konačnim dohotkom se smatra dohodak od kapitala, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od osiguranja, drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa za I. stup te po osnovi razlike u vrijednosti imovine i visine sredstva kojima je imovina stečena kao i paušalno oporezivi dohodak.

Što se tiče konačnog dohotka, kod njega se ne može podnijeti godišnja porezna prijava te isto tako Porezna uprava ne provodi poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak te se isto tako ne mogu priznati osobni odbici.

Poreznom reformom su uvedene nove stope poreza na dohodak, te isto tako i novi porezni razredi. Ukinuta je najniža stopa poreza na dohodak od 12% za godišnji

¹¹³ Horwath Crowe, Porezna reforma, dostupno na <https://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Porezna%20reforma%20-%20Crowe%20Horwath.pdf> (pristupljeno 20.07.2018.)

dohodak, te je snižena stopa poreza na dohodak s 25% na 24% te s 40% na 36%.¹¹⁴ Novi mjesečni odnosno godišnji razredi i porezne stope prikazati će se slikom 12.

Slika 12. Mjesečni, odnosno godišnji porezni razredi i porezne stope

Mjesečna porezna osnovica u HRK	Godišnja porezna osnovica u HRK	Stope
do 17,500	do 210,000	24%
iznad 17,500	iznad 210,000	36%

Izvor: Horwath Crowe, Porezna reforma, dostupno na <https://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Porezna%20reforma%20-%20Crowe%20Horwath.pdf> (pristupljeno 20.07.2018.)

Navedeni porezni razredi i porezne stope u primjeni su od 1. siječnja 2017. godine. Za mjesečnu poreznu osnovicu do 17.500,00 kuna, odnosno za godišnju poreznu osnovicu do 210.000,00 kuna porezna stopa iznosi 24%. za mjesečnu poreznu osnovicu iznad 17.500,00 kuna, odnosno godišnju poreznu osnovicu iznad 210.000,00 kuna porezna stopa iznosi 36%.

Osnovni odbitak za poreznom reformom je ujednačen i za sve porezne obveznike iznosi 3.800,00 kuna.¹¹⁵ Povećali su se i faktori uvećanja osnovnog osobnog odbitka za uzdržavanu djecu i članove obitelji, te za invalidnost. Sužavanje definicije uzdržavanog člana uže obitelji na bračnog druga, roditelje poreznog obveznika, djecu koju roditelji, posvojitelji, udomitelji i skrbnici uzdržavaju te punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom krenulo je od 1. siječnja 2018. godine.¹¹⁶ Osobni odbitak za djecu i uzdržavane članove prikazati će se slikom 13.

Slika 13. Osobni odbitak za djecu i uzdržavane članove

	faktori		opći		PP1		PP2	
	Trenutno stanje	Novi prijedlog	Trenutno stanje	Novi prijedlog	Trenutno stanje	Novi prijedlog	Trenutno stanje	Novi prijedlog
osnovica:			2.600	2.500	3.500	2.500	3.000	2.500
odrasla osoba	0,5	0,7	1.300	1.750	1.750	1.750	1.500	1.750
1. dijete	0,5	0,7	1.300	1.750	1.750	1.750	1.500	1.750
2. dijete	0,7	1,0	1.820	2.500	2.450	2.500	2.100	2.500
3. dijete	1,0	1,4	2.600	3.500	3.500	3.500	3.000	3.500
itd.								

Izvor: M. Zdravko, *Reforma poreznog sustava*, Ministarstvo financija, Zagreb, 2016.

¹¹⁴ Loc.cit.

¹¹⁵ Loc.ci.

¹¹⁶ Loc.cit.

Učinak izmjena u sustavu poreza na dohodak:¹¹⁷

- Rastećenje plaća kroz podizanje osnovnog osobnog odbitka, odbitka za djecu i uzdržavane članove, širenje razreda i snižavanje najviše stope
- Smanjena prosječna stopa kod oporezivanja rada s 7,6% na 6,3%
- Dodatnih 560 tisuća osoba bez obveze plaćanja poreza iz plaća i mirovine
- Predvidljivost porezne obveze
- Konačno oporezivanje imovine, kapitala i osiguranja

6.4. Porezna reforma doprinosa

Stanje prije porezne reforme:¹¹⁸

- neusklađenost između visine osnovice za plaćanje doprinosa i minimalne plaće kod osoba koje plaćaju doprinos ovisno o svom statusu (poljoprivrednici, svećenici, nerezidenti)
- brojne iznimke od obveze plaćanja doprinosa kod ostvarivanja određenih prihoda (autorsko pravo, za isporučeno umjetničko djelo i prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak isplaćen umirovljeniku)
- visoko opterećenje prihoda po osnovi drugog dohotka: na 100 novčanih jedinica ostvarenih neto primitaka plaća se 100 novčanih jedinica javnih davanja, uključujući doprinose

Poreznom reformom smanjeni su doprinosi za drugi dohodak i druge djelatnosti – kada se djelatnost obavlja kao dopunsko zanimanje. Doprinosi su smanjeni s 20% na 10% za mirovinsko osiguranje te s 15% na 7,5% za zdravstveno osiguranje.¹¹⁹ Također je provedeno usklađenje najniže osnovice za obračun doprinosa s minimalnom plaćom na način da je koeficijent za obračun najniže osnovice za obračun doprinosa povećan s 0,35 na 0,38.¹²⁰

¹¹⁷ Z. Marić, op.cit. str. 11.

¹¹⁸ Ibidem str. 13.

¹¹⁹ Horwath Crowe, op.cit. str. 2.

¹²⁰ Loc.cit.

Poreznom reformom propisana je najniža osnovica koja se odnosi za plaćanje doprinosa za članove uprave i izvršne direktore koji su u radnom odnosu društva. Obzirom na navedeno prije porezne reforme nije bila propisana visina osnovice za obračun doprinosa, već su se na njih isto kao i za radnike koji nisu u upravljačkim strukturama primjenjivale odredbe Zakona o minimalnoj plaći.

Također se poreznom reformom željelo sniziti stope doprinosa za osiguranje učenika koji su na praksama za poseban doprinos za mirovinsko osiguranje s 5% na 1%, te s 0,5% na 0,1% za poseban doprinos za zaštitu zdravlja na radu.¹²¹ Za mirovinsko osiguranje uvedena je obveza plaćanja po stopi od 10% te po stopi od 7.5% za zdravstveno osiguranje na tzv. Autorske honorare i drugi dohodak umirovljenika.

Sve navedene promijene u primjeni su od 1. siječnja 2017. godine.

6.5. Porezna reforma poreza na dodanu vrijednost

Stanje prije porezne reforme:¹²²

- opća stopa od 25% što je druga najveća u EU 28
- snižene stope od 5% i 13% na određene proizvode i usluge, prisutno je veliko odstupanje između opće i sniženih stopa, selektivna primjena sniženih stopa, te nejasni kriterij za određivanje dobara i usluga koje ulaze u primjenu snižene stope

U sustavu prije porezne reforme na 100 kuna izdataka za osobnu potrošnju nerezidenti plaćaju 15,45 kuna, a građani RH od 15,70 do 16,58 kuna PDV-a (ovisno o dohodovnom razredu). Što se tiče poslovnih subjekata suočavaju se sa visokim troškovima administracije kod malih poreznih obveznika u odnosu na postavljeni prag za ulazak u sustav PDV, također prisutna je nemogućnost primjene obračunske kategorije PDV kod uvoza, predstavlja veliki financijski teret za poslovne subjekte, nema mogućnosti korištenja prava na pretporez kod automobila za osobni prijevoz, te je prisutno nepriznavanje stvarnih troškova poslovanja.¹²³

¹²¹ Loc.cit.

¹²² Z. Marić, op.cit. str. 15.

¹²³ Loc.cit.

Cilj same reforme jest:¹²⁴

1. smanjiti regresivnost PDV-a kroz redefiniranje sniženih stopa na dobra i usluge koje u najvećem dijelu koriste svi građani RH
2. prebaciti dio poreznog opterećenja s rezidenata na nerezidente

Stopa PDV-a od 25% snižena je na 13% na pojedine proizvode i usluge, kao što su isporuka električne energije, proizvodi za poljoprivrednu proizvodnju (sjeme, sadnice, gnojiva, stočna hrana i pesticidi), urne i ljesovi te javne usluge prikupljanja komunalnog otpada. Povećana je stopa s 13% na 25% na šećer i ugostiteljske usluge osim za ugostiteljske usluge u okviru punog ili polu pansiona na koje se i dalje primjenjuje snižena stopa od 13%.¹²⁵

Prag za ulazak u sustav PDV-a je povećan s prethodnih 230.000,00 kuna na 300.000,00 kuna¹²⁶. Novi prag ulaska u sustav PDV-a počeo se primjenjivati od 1. siječnja 2018. godine. Porezni obveznici koji su upisani u registar PDV-a na vlastit zahtjev ostaju obveznici redovitog oporezivanja PDV-a sljedeće tri kalendarske godine umjesto pet godina koje su se primjenjivale prije porezne reforme.

Odbitak pretporeza za trošak nabave ili najma automobila za osobni prijevoz i povezanih troškova omogućuje se poreznim obveznicima u iznosu od 50% do 400.000,00 kuna nabavne vrijednosti po jednom vozilu, gdje prije porezne reforme odbitak PDV-a u navedenom slučaju nije bio dopušten.¹²⁷ Navedene izmjene odredbi počele su se primjenjivati od 1. siječnja 2017. godine, osim odredbe koja je vezana uz odbitak pretporeza za trošak nabave ili najma automobila za osobni prijevoz i povezanim troškova u iznosu od 50% koja se počela primjenjivati od 1. siječnja 2018. godine.

Poreznom reformom uvedeno je i obračunsko plaćanje PDV-a pri uvozu određenih strojeva i opreme vrijednosti veće od 1 milijuna kuna (po jednoj carinskoj deklaraciji za puštanje u slobodan promet ili po jednom odobrenju o primjeni općeg pravila 2A u slučaju postupnog uvoza) koja se počela primjenjivati od 1. siječnja 2018. godine. Od 1. siječnja 2019. godine krenuti će se sa oporezivanjem vrijednosnih kupona pa će

¹²⁴ Loc.cit.

¹²⁵ Horwath Crowe, op.cit. str. 3.

¹²⁶ Loc.cit.

¹²⁷ Loc.cit.

tako za „jednonamjenski VK“ porezna obveza nastati u trenutku prijenosa VK, dok će kod „višenamjenskog VK“ porezna obveza nastati u trenutku stvarne prodaje dobara, odnosno stvarno obavljene usluge.

6.6. Porezna reforma poreza na promet nekretnina

Stanje prije porezne reforme:¹²⁸

- porez na promet nekretnina plaća se po stopi od 5%
- osobe koje stječu prvu nekretninu (rabljenu) radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja, mogu biti oslobođene plaćanja tog poreza
- kupci koji rješavaju vlastito stambeno pitanje kupnjom nekretnine oporezive PDV-om, ne mogu biti oslobođeni što dovodi do neravnopravnog položaja

Ciljevi predloženih promjena koje se žele postići poreznom reformom jesu oživljavanje tržišta nekretnina, te pojednostavljenje postupka oporezivanja i smanjivanje poreznog tereta. Poreznom reformom smanjena je stopa poreza na promet nekretnina s 5% na 4%, također je ukinuto oslobođenje od plaćanja poreza na promet nekretnina bez obzira na vrstu nekretnine.¹²⁹ Poreznom reformom bi utvrđivanje porezne obveze trebalo biti jednostavnije, odnosno građani i poduzetnici više nisu obvezni samostalno prijavljivati promet nekretninama, već se porezna obveza utvrđuje po službenoj dužnosti.

6.7. Porezna reforma na trošarine

Poreznom reformom na trošarine napraviti će se administrativna pojednostavljenja:¹³⁰

- ukida se obveza podnošenja godišnjeg obrasca za obračun trošarine za male proizvođače jakog alkoholnog pića (cca 41.000 obveznika)
- olakšavanje otpreme vina malih vinara u druge države članice (olakšavanje izvoza za 2.000 malih vinara)
- ukidanje popisa zaliha cigareta ako je iznos razlike trošarine manji od 75,00 kn

¹²⁸ Z. Marić, op.cit. str. 19.

¹²⁹ Horwath Crowe, op.cit. str. 3.

¹³⁰ Z. Marić. Op.cit. str. 21.

- ukidanje obveze označavanja alkohola i alkoholnih pića posebnom (evidencijskom) markicom

Uvode se male destilerije (2.500 litara rakije godišnje) gdje je snižena stopa trošarine od 50% od standardne stope. Na taj način će se utjecati na zapošljavanje, konkurentnost i održivost OPG-ova, zadruga, te općenito poljoprivrednika. Oporezivati će se grijani duhanski proizvodi, odnosno proizvodi namijenjeni udisanju pare, bez procesa izgaranja, te će se oporezivati tekućine namijenjene konzumiranju u elektroničkoj cigareti (0 kn / 1 mililitar).¹³¹

6.8. Porezna reforma za lokalne poreze

Poreznom reformom uveo bi se Zakon o porezima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Navedenim zakonom obuhvatili bi se:

1. Županijski porezi
2. Gradski ili općinski porezi

Županijski porezi odnose se na porez na cestovna motorna vozila koje plaćaju vlasnici vozila prilikom registracije, porez na plovila koja plaćaju vlasnici plovila prema vlasništvu na dan 01.01. 3., porez na nasljedstva i darove koji se usklađuje s promjenama u porezu na promet nekretnina, te porez na automate za zabavne igre.

Gradski ili općinski porezi odnose se na prirez, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor koji je ostao samo za 2017., a ukinuo se 2018., potom porez na tvrtku koji se ukinuo 1.1.2017., porez na korištenje javnih površina, te jednostavni porez na nekretnine.¹³²

Uvodi se jednostavni porez na nekretnine kao supstitut tadašnje komunalne naknade. Komunalna naknada ukinula se 31.12.2017., te je uveden jednostavni porez na nekretnine od 1.1.2018. Iznos komunalne naknade danas jednak je iznosu poreza na nekretnine sutra, uz uvjet prosječne starosti i prosječne kvalitete (vrijednost koeficijenta iznosi 1).¹³³ Od 1. siječnja 2018. počela je puna primjena Zakona.

¹³¹ Loc.cit.

¹³² Loc.cit.

¹³³ Loc.cit.

7. UTJECAJ POREZNOG SUSTAVA I POREZNE REFORME NA PRIMJERU POSLOVNOG SUBJEKTA

Kao završna cjelina ovog diplomskog rada za primjer će se uzeti mali poslovni subjekt odnosno „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“, te će se „testirati“ i „ispitati“ na koji način je porezna reforma stvarno utjecala na odabrani poslovni subjekt. Također će se prikazati da li je u konačnici porezna reforma pozitivno ili negativno utjecala na odabrani poslovni subjekt te je li potrebno provesti još poreznih reforma kako bi mali, a i srednji poslovni subjekti mogli poslovati bez poteškoća kojima se susreću u svojem svakodnevnom poslovanju, obzirom da su bitni kao pokretači gospodarstva u zemlji.

7.1. Općenito o poslovnom subjektu – „Sakač- slobodna trgovina d.o.o.“

Poslovni subjekt „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ osnovano je 1995. godine na Trgovačkom sudu Varaždin, te posluje u Kapeli Kalničkoj. Glavna djelatnost poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ jest posredovanje u trgovini specijaliziranoj za određene proizvode i zastupništvo.

Društvo zastupa sljedeće poslovne subjekte: Drahtwerk Wagener GmbH & Co. KG. Altena, FR. u. H. LÜLING GmbH & Co. KG, te Zapp Precision Metals GmbH za Republiku Hrvatsku, Sloveniju, Srbiju, Makedoniju, Bugarsku, te Rumunjsku.

Poslovni subjekt „Sakač – Slobodna trgovina d.o.o.“ zastupa navedene poslovne subjekte kojima je glavna djelatnost proizvodnja različitih vrsta žica, te posjeduje skladište žica. Također poslovni subjekt planira buduće proširenje sa izgradnjom još jednog dodatnog skladišta zbog povećanja obujma poslovanja.

Poslovni subjekt posluje u sektoru malih poduzeća kao društvo s ograničenom odgovornošću i temeljni kapital poslovnog subjekta iznosi 19.700,00 kuna. Broj zaposlenih u navedenom poslovnom subjektu je jedan, gdje je zaposleni ujedno vlasnik i direktor poslovnog subjekta.

7.2. Utjecaj porezne reforme na poslovanje „Sakač slobodna trgovina d.o.o.“

Kako bi se vidjelo kako je porezna reforma utjecala na poslovanje odabranog poslovnog subjekta, prvo će se analizirati poslovanje subjekta za 2016. i 2017. godinu. Tablicom 1. prikazati će se financijsko stanje poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ za 2016. i 2017. godinu.

Tablica 1. Financijsko stanje poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“

	2016.	2017.
PRIHODI U KN	3.053.094,00 kn	5.158.239,00 kn
RASHODI U KN	2.477.441,00 kn	3.857.098,00 kn
DOBIT U KN	575.653,00 kn	1.301.141,00 kn
IMOVINA PODUZEĆA U KN	1.999.666,00 kn	3.709.349,00 kn
BROJ DJELETNIKA	1	1
NETOPLAĆA	53.416,00 kn	64.744,00 kn

Izvor: Vlastita izrada autora na temelju financijski izvještaja „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“

Tablica 1. prikazuje financijsko stanje poslovnog subjekta „Sakač -slobodna trgovina d.o.o.“ za 2016. i 2017. godinu. Kao što možemo vidjeti iz tablice 1. prihodi su u 2017. godini porasli u odnosu na 2016. godinu što govori da poslovni subjekt posluje uspješno. Samo povećanje prihoda je uzrokovano povećanjem prihoda od prodaje žica, te također zbog povećanja prihoda od provizije, kamata i pozitivnih tečajnih razlika. U skladu sa propisima prihodi su za 2017. i 2016. godinu iskazani po obavljenim uslugama.

Kako su porasli prihodi u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu, tako su porasli i rashodi te u 2017. godini iznose 3.857.098,00 kuna. Rashodi se u najvećoj mjeri odnose na materijalne troškove i to za troškove prodane robe na tuzemnom i inozemnom tržištu. Troškovi prodane robe na tuzemnom i inozemnom tržištu porasli su 153%. Poslovni subjekt u većoj mjeri djeluje na inozemnom tržištu. Materijalni troškovi se sastoje još od troškova sirovina i materijala, odnosno rashoda za materijal za čišćenje i održavanje, uredski materijal, sitni materijal, te troškova struje i goriva, te

se također sastoje od ostalih vanjskih troškova pod koje spadaju troškovi interneta i telefona, poštanski troškovi, prijevozne usluge, dostave i logistike, održavanje softvera, zaštite na radu, špeditorske usluge i ostali troškovi.

Troškovi osoblja također su porasli 128%, odnosno najvećim djelom za neto plaće i nadnice, troškova poreza i doprinosa iz plaća, i doprinosa na plaće. Zaposlen je jedan radnik na puno radno vrijeme, odnosno kako je i prije spomenuto vlasnik je ujedno direktor i radnik poslovnog subjekta „Sakač - slobodna trgovina d.o.o.“. Poslovni subjekt također isplaćuje jubilarne nagrade, regres i božićnicu.

Poslovni subjekt također ima troškove amortizacije koji iznose 26.423,00 kuna, dok je prošle godine amortizacija iznosila 32.237,00 kuna. Poslovni subjekt također isplaćuje stipendiju učenika koja za 2017. iznosi 15.000,00 kuna a za 2016. godinu iznosi 15.480,00 kuna.

Dugotrajna materijalna imovina poslovnog subjekta se odnosi na postrojenja i opremu, točnije nabavu viljuškara, kuhinje u uredu te stalaža za opremu u skladištu i to u iznosu nakon amortizacije 26.423,00 kuna, prethodne godine nakon amortizacije 26.423,00 kuna. Kratkotrajna materijalna imovina u 2017. godini iznosi 3.709.349,00 kuna te je u odnosu na 2016. povećana. Kratkotrajna materijalna imovina se odnosi na zalihe trgovačke žice odnosno žice na skladištu u iznosu od 2.473.358,00 kuna.

Novac u banci i blagajni, odnosno novčana sredstva na žiro-računu iznose 316.716,00 kuna što je također povećanje u odnosu na 2016. godinu kada su novčana sredstva iznosila 261.696,00 kuna. Ukupna aktiva je povećana u odnosu na 2016. godinu i iznosi 3.709.349,00 kuna. Nakon što su se odbili prihodi i rashodi, ostvarena je dobit za 2016. godinu u iznosu od 575.653,16 kuna, te za 2017. godinu iznosi 1.066.429,00 kuna.

Porez na dobit za 2016. godinu za poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ iznosio je 115.717,00 kuna, dok je u 2017. iznosio 234.712,00 kuna što predstavlja povećanje poreza na dobit obzirom da je ostvarena i veća dobit u 2017. godini.

Obveze prema zaposlenicima za 2016. godinu iznose 6.087,00 kuna dok za 2017. godinu iznose 6.076,00 kuna, odnosno obveze za neto plaću 5.502,00 kuna za 2016., dok obveze za neto plaću za 2017. godinu iznose 5.479,30. Naknade za prijevoz

iznose 585,00 kuna za 2016. godinu, te su za 2017. godinu naknade za prijevoz povećane na 596,66 kuna. Obveze za doprinose iz plaća i na plaću iznose 2.557,51 kuna, te su 2017. godine povećani i iznose 221.464,00 kuna. U našem primjeru poslovni subjekt je 2016. godine ostvario obvezu za PDV u iznosu od 42.895,79 kuna.

Što se tiče porezne reforme i samog utjecaja porezne reforme konkretno na odabrani poslovni subjekt, promjene uzorkovane poreznom reformom su najviše vidljive na porezu na dobit i porezu na dohodak. Obračun poreza na dobit zasniva se na obračunu dobiti za tu godinu i usklađuje se za stalne i privremene razlike između oporezive i računovodstvene dobiti. Obračun poreza na dobit vrši se u skladu s hrvatskim poreznim propisima.

Kao što je već prije spomenuto stari Zakon o porezu na dobit temelji se na primjeni jedne porezne stope od 20%, uz primjenu olakšica za reinvestiranu dobit, te olakšice za potpomognuta područja I i II skupine po stupnju razvijenosti prema posebnim propisima o regionalnom razvoju. Poslovni subjekt je tako za 2016. godinu prije porezne reforme plaćao porez na dobit po stopi od 20% te je porez na dobit iznosio 115.717,00 kuna.

Od 2017. godine odnosno sa poreznom reformom primjenjuju se dvije porezne stope i to 12 % za porezne obveznike čiji su prihodi ostvareni u poreznom razdoblju do 3 milijuna kn i 18 % za porezne obveznike čiji su prihodi jednaki ili veći od 3 milijuna kn. U našem slučaju poslovni subjekt spada u skupinu poslovnih subjekata koji plaćaju porez na dobit po stopi od 18% obzirom da ostvaruje prihode veće od 3 milijuna kuna. Usporedivši poreznu stopu 2017. i 2016. godine za poslovnog subjekta je svakako dobro da porez na dobit plaća 2% manje, odnosno 18%. Porez na dobit 2017. godine iznosi 234.712,00 kuna.

Radi usporedbe utjecaja porezne reforme na poslovanje poslovnog subjekta, uzeti ćemo dobit za 2016. godinu i izračunati porez na dobit sa stopom porezne reforme od 18%, odnosno za 2016. godinu iznos po stopi poreza na dobit od 20% je već izračunata i iznosi 115.717,00 kuna, dok porez na dobit sa poreznom reformom po stopi od 18% iznosi 103.617,00 kuna. Dakle, porezna reforma je poslovnim subjektima ipak ostavila nešto više dobiti nakon oporezivanja nego što je to bilo prije porezne reforme.

Međutim, iako je porezna stopa na dobit snižena postavlja se pitanje da li je uvođenje dvije stope poreza na dobit fer prema svim poslovnim subjektima. Za poslovnog

subjekta koji ostvaruje samo malo razliku prihoda iznad 3 milijuna kuna može svrstati u razred gdje se porez na dobit plaća 18%, a ne 12%. Također se postavlja pitanje zašto se svim poslovnim subjektima ne uvede jednaka stopa poreza na dobit koju će plaćati ovisno o ostvarenim prihodima, nego se radi razlika u poreznim stopama. Zašto se oporezuje dobit poslovnog subjekta ukoliko dobit i dalje ostaje u poslovnom subjektu, u tom slučaju dobit bi se trebala oporezivati samo u slučaju isplate iz poslovnog subjekta. Za poslovne subjekte navedeni problemi su poteškoće sa kojima se poslovni subjekti suočavaju, posebice mali poslovni subjekti.

Porezna reforma ukinula je olakšicu za reinvestiranu dobit. Iako poslovni subjekt „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ nije koristilo olakšicu za reinvestiranu dobit kod kupnje stroja „viljuškar“ (obzirom da je nabavljen krajem godine), smatra se da olakšica za reinvestiranu dobit nije trebala biti ukinuta, obzirom da se poslovnim subjektima omogućavalo odbijanje kupnje određenog stroja kod poreza na dobit.

Od 2017. godine poreznom reformom promijenili su se i rashodi za osobni prijevoz i rashodi za reprezentaciju koji se priznavanju u jednakom omjeru, u visini od 50 posto. Na visinu tih rashoda poticajno će djelovati izmjene propisa o PDV-u kojima se uvodi pravo na 50 posto pretporeza iskazanog na računima koji se odnose na osobni prijevoz i reprezentaciju, uključujući izdatke za gorivo.

Poslovni subjekt „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ rashode za osobni prijevoz nema, ali ima rashode za reprezentaciju. Rashodi za reprezentaciju u 2017. godini iznose 5.623,99 kuna odnosno porezno se prizna 2.811,99 kuna, te se porezno ne priznaje 2.811,99 kuna. Navedeni iznosi prikazuju kako se reprezentacija sa poreznom reformom priznaju 50:50.

Za usporedbu stanja prije i nakon porezne reforme, uzeti ćemo za primjer iznos reprezentacije za 2017. godinu te prikazati u omjeru prije porezne reforme odnosno 70:30, te nakon porezne reforme 50:50 koji je već izračunat i prikazan u prethodnom tekstu. Dakle, prije porezne reforme iznos reprezentacije od 5.623,99 kuna bi se izračunao sa 70:30 omjerom, odnosno 3.936,79 kuna bi bilo porezno ne priznato reprezentacije, dok bi 1.687,18 kuna bilo porezno priznate reprezentacije što ukazuje na to da je porezna reforma svakako dobro došla poslovnim subjektima što se tiče reprezentacije, obzirom da im se priznaje 50% reprezentacije.

Ono što je svakako pozitivno jest to da se pokušavaju olakšati problemi i smanjiti porezne stope kako bi Republika Hrvatska obzirom na međunarodno okruženje imala također konkurentnost i jednake uvjete poslovanja. Na taj način Hrvatska će postati međunarodno prepoznata investicijska lokacija, a i sami poslovni subjekti koji posluju u Republici Hrvatskoj biti će zadovoljniji i moći bolje poslovati bez dodatnog opterećenja.

Porezna reforma se također dotakla i poreza na dohodak, odnosno porez na dohodak je smanjen i obračunava se unutar dva porezna razreda. Prvim razredom se oporezuju dohotci do 17.500,00 kuna po stopi od 24%, te se drugim razredom oporezuju dohotci iznad 17.500,00 po stopi od 36%. Obračun plaća u 2016. godini prije porezne reforme se vršio na način prikazan Slikom 14.

Slika 14. Obračun plaća 2016. godine

Bruto plaća	0,00 kn				
Mirovinsko 1. stup	0,00 kn	stopa	15,0%		
Mirovinsko 2. stup	0,00 kn	stopa	5,0%		
Dohodak	0,00 kn				
Osobni odbitak	0,00 kn	faktor		osnovica	2.600,00 kn
Porezna osnovica	0,00 kn				
Porez po stopi 12%	0,00 kn	stopa	12,0%	osnovica	0,00 kn
Porez po stopi 25%	0,00 kn	stopa	25,0%	osnovica	0,00 kn
Porez po stopi 40%	0,00 kn	stopa	40,0%	osnovica	0,00 kn
Porez ukupno	0,00 kn				
Prizez	0,00 kn	stopa	0,00%	osnovica	0,00 kn
Ukupno porez i prizez	0,00 kn				
Neto	0,00 kn				
Bruto plaća	0,00 kn				
Doprinos za zdravstveno	0,00 kn	stopa	15,0%		
Doprinos za slučaj ozljede	0,00 kn	stopa	0,5%		
Doprinos za zapošljavanje	0,00 kn	stopa	1,7%		
Ukupni trošak plaće	0,00 kn	faktor	1,00		

Izvor: RRIF, Kalkulator plaća

Slika 14. prikazuje kako se za mirovinsko I. i II. stup izdvajalo 20%, osobni odbitak je iznosio 2.600,00 kuna, te se porez na dohodak izračunavao po stopi od 12%, 25%, 40%. Doprinos za zdravstveno osiguranje je iznosio 15%, doprinos u slučaju ozljede 0,5%, te doprinos za zapošljavanje 1,7%.

Radi usporedbe prije i nakon porezne reforme konkretno na odabranom subjektu „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ prikazati će se obračun plaća. Obveze za neto plaću za 2017. godinu iznose 5.479,30 kuna te će se njezin obračunom nakon porezne

reformu prikazati tablicom usporedno sa obračunom prije porezne reforme istog iznosa od 5.479,30 kuna neto plaće kako bi se vidjele razlike kod obračuna.

Tablica 2. Obračun plaća prije i nakon provedene porezne reforme na primjeru poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“

OBRAČUN PLAĆE PRIJE POREZNE REFORME		OBRAČUN PLAĆE NAKON PROVEDBE POREZNE REFORME	
Bruto plaća	7.711,04 kn	Bruto plaća	7.640,62 kn
MIO I.	1.156,66 kn	MIO I.	1.146,09 kn
MIO II.	385,55 kn	MIO II.	382,03 kn
Dohodak	6.168,83 kn	Dohodak	6.112,50 kn
Osobni odbitak	2.600,00 kn	Osobni odbitak	3.800,00 kn
Porezna osnovica	3.568,83 kn	Porezna osnovica	2.312,50 kn
Porez po stopi 12%	264,00 kn	Porez po stopi 24%	555,00 kn
Porez po stopi 25%	342,21 kn	Porez po stopi 36%	- kn
Porez po stopi 40%	- kn		
Porez ukupno	606,21 kn	Porez ukupno	555,00 kn
Prerez	60,62 kn	Prerez	55,50 kn
Ukupno porez i prerez	666,83 kn	Ukupno porez i prerez	610,50 kn
Neto	5.502,00 kn	Neto	5.502,00 kn
Bruto plaća	7.711,04 kn	Bruto plaća	7.640,62 kn
Doprinos za zdravstveno	1.156,66 kn	Doprinos za zdravstveno	1.146,09 kn
Doprinos za slučaj ozljede	38,56 kn	Doprinos za slučaj ozljede	38,20 kn
Doprinos za zapošljavanje	131,09 kn	Doprinos za zapošljavanje	129,89 kn
Ukupni trošak plaće	9.037,35 kn	Ukupni trošak plaće	8.954,80 kn

Izvor: samostalna izrada autora prema RRIF, Kalkulator plaća

Tablica 2. prikazuje usporedni prikaz obračuna plaća poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ za 2017. godinu nakon porezne reforme i za 2016. godinu prije porezne reforme. Ono što odmah možemo zamijetiti jest manji ukupan trošak plaća sa provedbom porezne reforme, odnosno poslovni subjekt za 2017. godinu morati će izdvojiti 8.954,80 kuna za trošak plaće, dok je uz pretpostavku istog iznosa plaće za 2016. godinu trebao izdvojiti više odnosno 9.037,35 kuna. Razlika iznosi 82,55 kuna što u konačnici nije toliko velika razlika.

Ove zakonske izmjene kod porezne reforme odnosno ukidanja najniže porezne stope i povećanjem prvog poreznog razreda na 17.500,00 kuna utjecale su na značajno smanjenje poreznog opterećenja samo onih sa većim plaćama. Cilj ovakvih promjena je zadržati visokoobrazovane stručne kadrove i stimulirati ih da ostanu živjeti i raditi u Republici Hrvatskoj. Sljedeći ciklus reforme poreza na dohodak trebao bi biti radi

rasterećenja rada i to tako da stopa od 24 posto ide na 20 posto, a ona sa 36 posto na 30 posto, uz bitno povećanje praga. To bi imalo i direktan i indirektan pozitivan utjecaj na ekonomsku aktivnost.

Stopa poreza na dodanu vrijednost je 2016. godine prije porezne reforme iznosila 25%, te 5% i 13% na određene proizvode. U našem primjeru poslovni subjekt je 2016. godine ostvario obvezu za PDV u iznosu od 42.895,79 kuna. Izračun PDV-a je proveden po stopi od 25%. Porezna reforma nije utjecala na odabrani poslovni subjekt obzirom da se poslovni subjekt „Sakač – slobodna trgovina“ ne bavi ugostiteljskim uslugama, ali se na tom području PDV povećao sa 13% na 25%. Iako porezna reforma PDV nije ništa promijenila u odabranom subjektu, kratko ćemo se osvrnuti na poreznu reformu PDV-a.

Smatra se kako PDV uopće nije trebalo dirati jer je njegov utjecaj na cijene prema dolje upitan. Umjesto smanjenja PDV-a trebalo bi provesti daljnje rasterećenja rada i to tako da stopa od 24 posto ide na 20 posto, a ona sa 36 posto na 30 posto, uz bitno povećanje praga kako je ranije spomenuto. Također povećanje stope PDV-a na kino ulaznice s 5% na 13%, za čak 160 posto, ugrožava opstanak same djelatnosti kino prikazivanja u Hrvatskoj i daljnje investiranje u taj važan segment kulturnog života.¹³⁴

Na poslovni subjekt „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ također se nije odrazila porezna reforma vezana uz trošarine. Međutim potrebno je nadodati kako bi se sa poreznom reformom u sklopu trošarine moglo u velikoj mjeri utjecati na zapošljavanje, konkurentnost i održivost OPG-ova, zadruga te općenito poljoprivrednika.¹³⁵

Zakupnina poslovnog prostora poslovnog subjekta je 2016. godine iznosila 147.600,00 kuna, izračunala se po stopi od 12% poreza na najam i 10% prireza. Porez na promet nekretnina plaća se po stopi od 5%. Međutim poreznom reformom promijenio se porez na promet nekretnina za 1%, odnosno s 4% na 5%. Navedena promjena počela se primjenjivati od 1. siječnja 2018. godine.

Porezna reforma za lokalne poreze utjecala je na poslovni subjekt „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ tako što se 2017. godine ukinuo porez na tvrtku koji je 2016. godine iznosio 1.836,44 kune (u navedeni iznos spada i članstvo u HGK). Porez na tvrtku

¹³⁴ Porezna reforma, dostupno na <https://www.privredni.hr/vijesti/22-istrazivanja/1952-porezna-reforma-na-putu-prema-pravednijem-poreznom-sustavu> (pristupljeno 25.07.2018.)

¹³⁵ Loc.cit.

jedan je od onih potpuno „nesuvislih“ nameta kojima se opterećuju poslovni subjekti. Nijedan poslovni subjekt ne može poslovati, barem ne na zakonit način, ako nema tvrtku ili obrt, pa se navedeni porez doista može nazvati „profitnim“ porezom. Obzirom na navedeno od 2017. godine poslovni subjekti su također oslobođeni plaćanja poreza na tvrtku, što im također ostavlja nešto više prihoda.

Obzirom na provedenu usporedbu poslovanja poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ prije i nakon provedbe porezne reforme može se zaključiti kako je porezna reforma jednim djelom utjecala pozitivno na poslovanje odabranog poslovnog subjekta, ali zasigurno i ostalih poslovnih subjekata Republike Hrvatske. Ono što bi se svakako trebalo nastaviti jest porezna reforma u vidu smanjenja poreznih stopa kako bi se skinuo „teret“ malih, ali i velikih poslovnih subjekata.

Svaka nova porezna reforma utjecati će pozitivno, te će mali poslovni subjekti u našem slučaju „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ moći dobiti prostora što se tiče zarađenog novca za daljnje investiranje, obzirom da je za povećanje poslovanja potrebno par godina, a kada se i samo povećanja poslovanja ostvari veliki dio zarade odlazi na poreze koji poslovnom subjektu ne ostavljaju dovoljno prostora za daljnje investicije. Daljnje investicije u odabranom poslovnom subjektu svakako bi dovele do još većeg obujma poslovanja, te svakako i većem broju radnika obzirom na poslovanje. Kako su mali poslovni subjekti glavni pokretači gospodarstva treba im omogućiti da prošire svoje poslovanje kada za to ima mogućnosti i kapaciteta, odnosno rasteretiti ih prevelikih poreza.

8. ZAKLJUČAK

Porezni sustav jest skup poreznih oblika koji se kao takav upotrebljava u nekoj zemlji. Porezni sustav odnosno broj poreznih oblika se razlikuje od zemlje do zemlje obzirom na karakteristike države. Sam porezni sustav utječe na cjelokupno gospodarstvo te je stoga potrebno da porezni sustav bude što bolje „strukturiran“. Porezni sustav Republike Hrvatske bio je pod utjecajem promjena u socioekonomskom i političkom životu prilikom raspada Jugoslavije.

Jedan od faktora koji utječe na porezni sustav jest povijesni razlog, te je tako na Republiku Hrvatsku odnosno na njezin porezni sustav utjecao rat. Kroz određeno razdoblje Republika Hrvatska je formirala svoj porezni sustav koji se tako sastoji od državnih poreza, županijskih poreza, gradskih ili općinskih poreza, zajedničkih poreza, poreza na dobitke od igara na sreću i naknade za priređivanje igara na sreću, te naknada za pružanje usluga u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama.

Porezni sustav Republike Hrvatske jest harmoniziran, neutralan, ima smanjenje poreznog opterećenja kao uvjet članice Europske Unije, jednostavnost u oporezivanju, te oporezivanje potrošnje u odnosu prema oporezivanju dohotka. Porez na dobit jest državni porez i vrlo je važan za poslovne subjekte, odnosno važan je sa aspekta stope poreza na dobit. Porez na dobit jest porez što ga poslovni subjekti plaćaju na ostvarenu dobit, tj. na razliku prihoda i rashoda.

Također važan državni porez jest i porez na dodanu vrijednost. Porez na dodanu vrijednost predstavlja svefazni porez na promet koji se obračunava u svakoj fazi proizvodno-prodajnog ciklusa, ali samo na iznos dodane vrijednosti koja se oblikovala u toj fazi, a ne na cjelokupnu vrijednost proizvodnje. Trošarine su također državni porez sastoje se od poreza na motorna vozila, poreza na kavu i bezalkoholna pića, te poreza na premije od osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kaska osiguranja cestovnih vozila, trošarinski sustav oporezivanja alkohola, alkoholnih pića, duhanskih proizvoda, energenata, te električne energije.

Navedeni porezi bitni su državi obzirom da se uplaćuju u državni proračun. Za poslovnog subjekta su isto tako su važni županijski i gradski porezi sa aspekta plaćanja prireza, te poreza na tvrtku. Županijski porezi se dijele na porez na nasljedstva i darove porez na cestovna motorna vozila, te porez na automate za zabavne igre.

Obzirom da je porezni sustav Republike Hrvatske veliko opterećenje za njegove porezne obveznike, porezni sustav se odlučio promijeniti odnosno pokrenuti poreznu reformu. Porezna reforma je krenula sa promjenama većim djelom 1. siječnja 2017. godine, te manjim djelom reformama 1. siječnja 2018. godine. Porezna reforma je obuhvatila porez na dobit, porez na dohodak, doprinose, porez na promet nekretninama, porez na lokalne poreze, te porez na trošarine.

Reforma hrvatskog poreznog sustava je jedan od prvih koraka nove hrvatske vlade, kao posljedica usvajanja vladinog Nacionalnog programa reformi u 2016. godini. Glavni ciljevi reforme poreznog sustava su smanjenje ukupnog poreznog opterećenja, poticanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, izgradnja socijalno pravednijeg sustava, jednostavniji sustav oporezivanja i jeftinija porezna administracija, te veća pravna sigurnost poreznih obveznika.

Oporezivanje dohotka provodi se u cijelom svijetu, osim što su postupak i sami koraci kod oporezivanja dohotka drugačiji. Poreznom reformom porez na dohodak je smanjen i obračunava se unutar dva porezna razreda. Prvim razredom se oporezuju dohoci do 17.500,00 kuna po stopi od 24%, te se drugim razredom oporezuju dohoci iznad 17.500,00 po stopi od 36%.

Opterećenje plaća nije u velikoj mjeri smanjeno, ali sama činjenica da se započelo s poreznom reformom u tom segmentu donosi pozitivne pomake. Zakonske izmjene kod porezne reforme odnosno ukidanja najniže porezne stope i povećanjem prvog poreznog razreda na 17.500,00 kuna utjecale su na značajno smanjenje poreznog opterećenja samo onih sa većim plaćama. Cilj ovakvih promjena je zadržati visokoobrazovane stručne kadrove i stimulirati ih da ostanu živjeti i raditi u Republici Hrvatskoj.

Stari Zakon o porezu na dobit temeljio se na primjeni jedne porezne stope od 20%., uz primjenu olakšica za reinvestiranu dobit, te olakšice za potpomognuta područja I i II skupine po stupnju razvijenosti prema posebnim propisima o regionalnom razvoju. Poreznom reformom poreza na dobit primjenjuju se dvije porezne stope i to 12 % za porezne obveznike čiji su prihodi ostvareni u poreznom razdoblju do 3 milijuna kn i 18 % za porezne obveznike čiji su prihodi jednaki ili veći od 3 milijuna kn. Porezna reforma je svakako dobro došla poslovnim subjektima što se tiče reprezentacije, obzirom da im se porezno priznaje 50% reprezentacije.

Ono što je svakako pozitivno jest to da se pokušavaju olakšati problemi i smanjiti porezne stope kako bi Republika Hrvatska obzirom na međunarodno okruženje imala također konkurentnost i jednake uvjete poslovanja.

Stopa poreza na dodanu vrijednost je 2016. godine prije porezne reforme iznosila 25%, te 5% i 13% na određene proizvode. Smatra se kako porezna reforma PDV-a uopće nije trebalo dirati jer je njegov utjecaj na cijene prema dolje upitan. Umjesto smanjenja PDV-a trebalo bi provesti daljnje rasterećenja rada. Povećanje stope PDV-a na kinoulaznice s 5% na 13% ugrožava opstanak same djelatnosti kinoprikazivanja u Hrvatskoj te taj dio uopće ne bi trebalo mijenjati.

U radu je napravljena usporedba poslovanja odabranog poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“ kako bi se vidjelo kako je porezna reforma utjecala na poslovanje subjekta. Najveće promjene porezne reforme vidljive su na porezu na dohodak i porezu na dobit. Obzirom na obavljenu analizu i usporedbu, porezna reforma je pozitivno utjecala na poslovni subjekt „Sakač- slobodna trgovina d.o.o.“ sa aspekta poreza na dohodak gdje je porezno opterećenje plaća manje, te naravno poreza na dobit gdje poslovni subjekt plaća manji porez na dobit nego što je to bilo prije porezne reforme, odnosno 2016. godine.

U procesu provedbe porezne reforme i stvaranja konkurentnosti Republike Hrvatske ima još puno prostora, te bi se svakako trebalo nastaviti s poreznim reformama kako bi mali, ali i veliki poslovni subjekti imali prostora za investiranje i daljnji napredak, te tako vodili zemlju ka većem gospodarskom razvoju.

LITERATURA

1. KNJIGE

1. Roller, D., *Fiskalni sustavi i oporezivanje poduzeća*, Zagreb, RRIF, 2009.
2. Santini, G., *Porezna reforma i hrvatska kriza*, Zagreb, RIFIN, 2009.
3. Jančiev, Z. i J. Supić, Živković, D., *Hrvatski porezni sustav*, Zagreb, 2010.
4. Kesner Škreb, M., *Financijska teorija i praksa*, 2004., dostupno na:
<http://www.ijf.hr/pojmovnik/dobit.htm> (pristupljeno 30.06.2018.)

2. ČLANCI

1. Vlahović Žuvela, E., *Zašto su plaće niske*, prvi plan, 2018., dostupno na
<https://prviplan.hr/osobne-financije/zasto-su-place-niske-saznajte-koliko-na-100-zaradenih-kuna-morate-platiti-drzavi/> (pristupljeno 10.07.2018.)
2. Minimax, *Prednosti i nedostaci ulaska u sustav PDV-a*, 2017., preuzeto sa
<http://www.minimax.hr/blog-prednosti-i-nedostaci-ulaska-u-sustav-pdv-a/>
(pristupljeno 10.07.2018.)
3. Osnivanje Britanske LTD Uk tvrtke, 2007., dostupno na
<http://blog.dnevnik.hr/osnivanjeuktvrtke/> (pristupljeno 16.07.2018.)
4. Marić, Z., *Reforma poreznog sustava*, Ministarstvo financija, Zagreb, 2016.,
dostupno na
<https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/Sjednice/2016/1%20sjednica%2014%20Vlade/1%20-%2010.pdf> (pristupljeno 20.07.2018.)
5. Horwath, C., *Porezna reforma*, dostupno na
<https://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Porezna%20reforma%20-%20Crowe%20Horwath.pdf> (pristupljeno 20.07.2018.)

3. INTERNET STRANICE

1. www.hrcak.srce.hr
2. www.posao.hr
3. www.rrif.hr

4. www.narodne-novine.nn.hr
5. www.tportal.hr
6. www.uhyincroatia.com
7. www.prviplan.hr
8. www.europa.eu.
9. www.lidermedia.hr
10. www.arhivanalitika.hr
11. www.privredni.hr

4. OSTALI IZVORI

1. Zakon o porezu na dobit, NN 127/00 i 163/03
2. Zakon o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića, NN 72/13, čl. 4.
3. Zakon o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića, NN 72/13, čl. 7.
4. Zakon o porezu na premije osiguranja i kaska, NN 16/03, 1/17
5. Zakon o računovodstvu, NN 109/07, čl.3.
6. Zakon o obrtu, NN 143/13

5. POPIS TABLICA

Tablica 1. Financijsko stanje poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“

Tablica 2. Obračun plaća prije i nakon provedene porezne reforme na primjeru poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“

6. POPIS SLIKA

Slika 1. Prikaz hrvatskog poreznog sustava

Slika 2. Porez na cestovna motorna vozila

Slika 3. Porez za motocikle

Slika 4. Porez za lake četverocikle i četverocikle

Slika 5. Plovilo bez kabine

Slika 6. Plovilo s kabinom na motorni pogon

Slika 7. Plovilo s kabinom i pogonom na jedra

Slika 8. Prikaz plaća za 2018. godinu

Slika 9. Udio prihoda od poreza i doprinosa u BDP-u

Slika 10. Korigirani pokazatelji

Slika 11. porez na dohodak prije porezne reforme

Slika 12. Mjesečni, odnosno godišnji porezni razredi i porezne stope

Slika 13. Osobni odbitak za djecu i uzdržavane članove

Slika 14. obračun plaća 2016. godine

SAŽETAK

Porezni sustav jest skup poreznih oblika koji se kao takav upotrebljava u nekoj zemlji. Porezni sustav odnosno broj poreznih oblika se razlikuje od zemlje do zemlje obzirom na karakteristike države. U Republici Hrvatskoj porezni sustav se sastoji od državnih poreza, županijskih poreza, gradskih ili općinskih poreza, zajedničkih poreza, poreze na dobitke od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću, te naknada za pružanje usluga u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama.

Poduzetništvo je proces stvaranja vrijednosti ujedinjavanjem jedinstvene kombinacije resursa u svrhu iskorištavanja prigode, a uključuje sve djelatnosti poduzetnika usmjerene na ulaganja i kombinaciju potrebnih inputa, širenja na nova tržišta, stvaranje novih proizvoda, novih potrošača i novih tehnologija. Mali i srednji poduzetnici vrlo su bitni za gospodarski sustav, ali i za samo društvo. Obzirom na današnju situaciju poslovni subjekti u sklopu malog i srednjeg poduzetništva su pod velikim poreznim opterećenjem što se želi promijeniti poreznom reformom.

Porezna reforma u Republici Hrvatskoj je aktualna tema, te porezna reforma tako predstavlja način „transformacije“ postojećeg poreznog sustava države u učinkovitiji sustav koji je potreban u gospodarstvu. Porezna reforma u Republici Hrvatskoj u najvećem djelu se dotakla odnosno utjecala na porez na dobit, te porez na dohodak.

U radu je također provedena analiza odabranog poslovnog subjekta „Sakač – slobodna trgovina d.o.o.“, kako bi se na konkretnom primjeru vidjelo kako je porezna reforma utjecala na poslovanje poslovnog subjekta.

Ključne riječi: Porezni sustav, poslovni subjekt, malo i srednje poduzetništvo, porezno opterećenje, porezna reforma

SUMMARY

The tax system is a set of tax forms that are used in a particular country. The tax system differs from country to country in accordance with country's characteristics. In Croatia, the tax system consists of state taxes, county taxes, city or municipal taxes, mutual taxes, income taxes on games of chance and gambling fees and fees for providing services in mobile electronic communications networks.

Entrepreneurship is the process of creating value by unifying a unique resource combination with the purpose of exploiting opportunities. It includes all investment-oriented business activities and a combination of necessary inputs, dissemination to new markets, creating new products, new consumers and new technologies. Small and medium-sized entrepreneurs are very important for the economic system and for society in general. Given the current situation, small and medium-sized businesses are under heavy tax burdens. Tax reform aims at changing this situation.

Tax reform in Croatia is the current topic with tax reform representing the way to "transform" the existing state tax system into a more efficient system that is required in the successful economy. Tax reform in the Republic of Croatia mostly affects the income tax and corporation tax.

The "Sakač - slobodna trgovina d.o.o." business entity case study was conducted in this paper, as an example on how the tax reform has influenced the entrepreneur's business.

Key words: Tax system, business entity, small and medium entrepreneurship, tax burden, tax reform